

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Évi ára 24 korona.
Heti ára 2 korona.

VIDÉKEN:

Évi ára 28 korona.
Heti ára 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Kyllitter petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemen
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József tőrcsög-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, február 6.

Mai számunk főbb közleményei:

A Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank családja.
Két országra szóló panama.
Névtelen vádak egy aradi jegyző ellen.
Az aradi gyorsvonat katasztrófája.
Kóburg herceg barátnője öngyilkos.
Virágh Lajos főmérnök nyugalmazása.
Fekete farsang.
A király a cárhoz.
Támad a török sereg.
Ki lehet parlamenti ör?
A román főispánok.
Tarkaságok.

Béketárgyalások

a románokkal.

Arad, február 5.

Sokszor megkezdett és többnyire a kezdetnél félbemaradt sziszifuszi munka indult meg a politikában. A nemzetiségi békét akarják megteremteni. A tárgyalások, természetesen azon a részen kezdődtek meg, ahol a nemzetiségi politika eddig a legharcosabb szokott lenni: a románoknál.

Az eddig diszkrét módon vezetett tárgyalásokról most már a román nemzetiségi párt részéről is hírt adnak. A tárgyalások egyfelől a kormány, illetve Tisza István gróf, másik részről a román nemzetiségi párt vezetői és országgyűlési képviselői között folytak. A tárgyalásokra a román nemzetiségi párt szűkebb bizottságot küldött ki, amelynek tagjai permanenciában vannak s ha egyik-másikuk a vidékre utazik, sürgöny-hívásra a fővárosba jön.

A tárgyalások a nemzetiségi kérdés egész komplexumára kiterjednek: tehát a politikai, gazdasági, kulturális és közigazgatási kérdésekre. A román nemzetiségi párt

bizottsága a maga kívánságait és feltételeit írásba foglalta és azt e hét kedden átadta. A kormány választás csütörtökre, vagy péntekre várják. Hogy a teljesítendő feltételek, a megadandó koncessziók ellenében a nemzetiségi párt mire vállalkoznék és mit adna a békéhez, arról még hiányoznak a részletek.

Román nemzetiségi körökben igen óvatosan, tartózkodóan nyilatkoznak ezekről a tárgyalásokról s az egyedüli vélemény, amelyet megkockáztatnak, hogy nem bíznak a sikerében. Lapjuk a *Romanul* erkölcsi sikernek jegyzi föl, hogy a kormány a nemzetiségi béke érdekében a legilletékesebb faktorhoz, a nemzetiségi klubhoz fordult; egyébként bevérandónak tartja a fejleményeket.

Ezt az erkölcsi sikert a magyar közvélemény szívesen koncedálja, mint ahogy meg kell adni a kormánynak és Tisza István grófnak azt az erkölcsi elégtételt, hogy olyan mély jelentőségű dologból, mint a nemzetiségi problema, nem csináltak etikett-kérdést és készséggel tettek meg az első lépést a nemzetiségi párt felé, hogy ez a lépés a másik oldalról is közeledésre vezessen. A tárgyalások kilátásait azonban talán mégse kell ilyen pesszimizmussal tekinteni. Arról, hogy a kormány a nemzetiségi párt teljes programját elfogadja, még akkor se lehetne szó, ha ebben a programban olyan elavult dolgok is benn nem foglaltatnának, mint például Erdély különállósága. Az azonban bizonyos, hogy a nemzetiségeknek kulturális és gazdasági érdekeikben, a közigazgatás, az igazságszolgáltatás terén igen sok olyan követelésük van, amelyeket a kormány az állami fen-

sőbbiség sérelme, a magyarság szempontjainak rovása nélkül teljesíthet, mihelyt ezek a követeléseket nem agitáció jelszavaként, hanem a higgadt és őszinte román közvélemény nevében komolyan tolmácsolják. Hogy ezeknek a kívánságoknak teljesítése az összes románokat nem fogja kielégíteni, és hogy ezután is akadnak, akik a békétlenség üszkeit piszkálgatják, hogy azon a maguk népszerűségét, önző céljait melengessék, nem lehet csodálni, sőt teljes biztossággal meg lehet jövendőlni. Azonban az őszinte, komoly, tudatos politika előtt, amely a programok és jelszavak örökös, meddő hangoztatásánál értékesebbnek tartja, ha a jelen számára pozitív és hasznos előnyöket tud szerezni, nem lehet mérvadó és nem lehet akadály az, hogy lesznek, akik a szélső állásponton megmaradnak és azt az olcsó babérok szerzésére próbálják kihasználni.

A béketárgyalásokra most talán azért alkalmasabb az idő, mint máskor, mert a román nemzetiségi párt most nagybőrra egységes. Belső ellentétek kevésbé tagolják szét, mint azelőtt. Egy táborral mindenestre könnyebb a tárgyalás, mint egymást felfaló frakciókkal. De e mellett talán nem alaptalan az a megállapítás, hogy a román nemzetiségi taktika ma már sokat engedett a szélsőségből, a szenvedelmességből és az engesztelhetetlenségből, a mely az ugynevezett aktivista mozgalom idején jellemezte. Vezetőit a politika iskolája harcokesebbé tette, de több realitást öntött beléjük, ez talán lehetővé teszi, hogy a való élettel, az elérhetővel vessenek számot.

Egyengeti a megegyezés útját az is, hogy a nemzetiségi párt a magyar közvéle-

Csak az asszonyok.

Írta: Zsoldos László.

Bodokay Tamás még nagyon kezdő piktor volt, amikor feleségül vette a saját háziasszonyát. Volt bocsa, most majd hogy azt nem mondtam, hogy a saját háromemeletes háziasszonyát; még pedig nemcsak azért, mivel özvegy Hauserné négyemeletes házát s ezzel együtt még husz évi adómentességet hozott hozományul, hanem abból az okból is, hogy a gazdag menyecskének már az „X”-ből is a harmadik emelet épült a hátnál. Vagyis egy földszint és még három „X”.

Az ifjú férj jó tíz esztendővel volt fiatalabb a hitvesénél, hanem ezt a korkülönbséget egyelőre gyönyörűen áthidalta a csinos vagyon, meg a jólét, amelyikbe Tamás urfi oly ügyesen belecsöpett magát. Az asszony nagyszerű műtérmet rendezett be az urának és addig ravaszkodott és mesterkedett, mignem, az igaz, hogy nehezen, de kiszorított egy vásznányi helyet annak a tanulmányfejnek a számára a Műcsarnokban, amelyiket az ura pepecselt össze.

A tárlaton aztán egy két ösmérős műkritikus kisütötte, hogy Bodokay Tamás tulajdonképpen istenadta tehetség, ráadásul még a lapjaikban is kinyomatták ezt a különleges nézetüket. És ugyan miért volna a saját nagyhatalom, ha még egy közepes képességű festő nem tudna megtenni tehetségessé? Kevészet mondtam: Zseniálissá!

Ennek a nagyhatalomnak köszönhetette a felesége zsúrjai révén Bodokay Tamás is, hogy rövid másfél esztendő leforgása alatt egyikévé lett a keresettebb arcképfestőknek. Annál könnyebben sikerült ez neki, mert Tamás ravaszul mindig úgy festette meg a képeit, hogy a művészi lendület hiányát az emberi hiúságok ügyes kihasználásával pótolta. Ha J. urnak nem tudta eltalálni az arckifejezését, hát lelkiüldölés nélkül valami fenkölt, nemes kifejezést festett bele az arcvonásába. Vagy, ha példának okáért A. vagy B. ő nagyságának nem volt képes eltalálni az arcszínét, hát odakent ő olyan csudálatos, rózsás színt arra a vászonra, hogy a lefestett damának még a tizenhat esztendőse fruska unokája is epekedve bámulhatta a nagyanyja harmatos, üde bőrét. Már tudniillik a rámbában.

Ezeket az apró, jámbor csalásokat természetesen nem szabad tulságos vakmerőséggel üzeni, hanem csak úgy, hogy az ismerősök, vagy családtagok és jóbarátok a vaskos tapintatlanság vádjával nélkül meg se mondhasák annak a vászonramázolt urnak, hogy:

— Te, Náci, vagy Sanyi, sohse volt a te fanciesali ábrázatodnak ilyen nemes arckifejezése!

Vagy:

— Ugyan már Nusi néni, micsoda pudert nyomkodott az arcára, hogy ilyen remek bőre van ezen a képen?

És, ha valaki mindezt úgy dörgöli rá a palletájáról a vászonra, hogy efele csipős, sőt szemtelen megjegyzések kénytelenek ott rekedni a véka alatt, akkor az ilyen arcképfestő már bizvást rászolgált — legalább is a társadalom egy széles rétegében — a keresettségére.

Az újra férjhezott özvegy Hauserné tehát jól számított, amikor háromemeletes házát és „X”-eit odaláncolta a kezdő piktorhoz, mert, lám, a csenevész tárcsa megnőtt és rohamosan lombosodott a művészi dícsőség napugaraiban. És Elza önársága (ez volt a keresetneve Bodokaynének) úgy sütkérezett ezen a napon, akár a Nilus partján a krokodil. Az igaz, hogy nem is volt valami sokkal szebb a krokodilnál.

Épen ez lett aztán a bökkenő. A festőt egyre több megrendelő kereste föl a műtermében s az emberiség már természetlőn fogva kétneműt lévén, ez a beosztás a modelleknek is megátékozott. Nem, nem. Bodokay Tamás négy „X”-ben uszó felesége bármennyire is rága olykor a feltűnően piros ajkát az idegességtől, az ő csinos, fiatal urának bizony nem egyszer még csinosabb, fiatal asszonyok is iltek modellet. Jöttek pontosan napnap után, suhogó szoknyában, finom belépők alatt merészén kivágott drága ruhákban és ahogy kiszálltak a bérkocsiból, magánfogatból, autóból, hát úgy rohantak föl csábító illataikkal a vörösszőnyeges lepcsőn a műtermembe, mint valami mosolygó démonok. Aztán becsukódott mő-

ményben ma már nem találkozok olyan merev, a nemzetiségi kérdést egyszerűen el nem ismerő, a sovinizmussal tetszelgő nézetekkel, mint a minők a koalíció idején nyilatkoztak meg. Tisza István gróf, a ki most a tárgyalások középpontjában áll, hosszú évek előtt, néhai Goldis József aradi püspök beiktatása idején vallotta, hogy a nemzetiségekkel a kölcsönös megértés, a politikai és a társadalmi béke ösvényét keresni és építeni kell. Azóta sok minden történt nálunk, még több a külpolitikában, a mi a nemzetiségi kérdés kereteibe vágott: Tisza István megmaradt következetesen a nézete mellett és számtalanszor igazolták az események, mennyire igaza van.

Fölfordult közállapotaink között, kitörni készülő szilaj harcok küszöbén örvendetes és vigasztaló lenne, ha ezen az egy téren sikerülne a harcot, az indulatok játékát a megértés, a kölcsönös jóindulat és tárgyalagosság eszközeivel beszűntetni, vagy legalább pihenőre bírni. Mi, akik a nemzetiségi kérdés egyik jelentős gócpontján, román polgártársainkkal egy társadalomban, az érdekek és körülmények megannyi közösségében élünk, tiszta örömmel vesszük a békeszerző kísérletek hírét és hinni merünk azok sikerében. Az igaz, hogy ez nagyobb részben nem tőlünk, hanem a románoktól, nemzetiségi pártjuk vezetőitől függ.

Tisza István válasza Sándor Pálnak Tudvalévő, hogy Sándor Pál a ma reggeli lapokban, fölszólította Tisza Istvánt és a kormányt, hogy vonuljanak el a politikai életből, mert választójogi tervezetükkel forradalomba kergetik a polgárságot. A Budapesti Tagblatt ma esti számában Tisza Istvánnal folytatott interjút közöl. Sándor Pál nyílt levelének megjelenése alkalmából a lap egyik munkatársa ugyanis megkérdezte Tiszát, hogy válaszol-e a levélre, vagy sem? Tisza a következőket mondotta:

— Eddig még nem volt időm, hogy gondolkozzam azon, mit fogok válaszolni, mert ma délután mással voltam elfoglalva. Reggel olvastam a nyílt levelet, ösmerem a tartalmát és valamilyen módon válaszolni is fogok rá. Még nem tudom, hogy cikk keretében, vagy nyílt levél alakjában

gőltük a műterem ajtaja és Elza, mint valami leforrázott kutya, úgy hámult utánuk a folyosó másik végéről, amelynek a homályából egyre gyakrabban, egyre sürűbben, egyre több benső tusakodás közt leste őket. Őket, akik a pénzt, a hírnevet hozzák az urának, hogy elvigyék cserebére az ura feleségének a nyugalmát. Csupa zöldszemű, csupa-csupa undok zöldszemű szörnyeteg osont föl itt a piros szőnyeges lépcsőn, és amikor órák múlva hazamentek, suhogón, garra, avagy diszkrét zuhanással, mintha mindenikük egy-egy hosszú, megtépett uszályt rángatott volna maga után lefelé a lépcsőn és mintha a megtépett uszály, a négy „X” és Bodokayné felélt boldogsága, minden lépésükkel minden egyes lépcsőhözba belekadt volna és az új, meg új meglepetéstől megannyiszor rémeset sikoltott volna, hogy:

— Nem! Nem! Ne vonszoljatok magatokkal, lidércek, mert szétszakadok, mert megszakadok!

Sem a piktor, sem a modelltől asszonyok nem igen adtak okot ezekre a rémlátásokra, de mit tudja mérlegelni az igazságot, egy szerelemföltő asszony, aki tíz évvel idősebb az urától és aki már érzi, sejt, hogy nemsokára azon az ösvényen fog járni, ahonnan majd csak visszafelé lehet pillantani a Napra, amelyiken a magára hagyott, az elhagyott asszony bánatos ciprusai bolyongatnak majd komor árnyakkal feléje az uton.

Bodokayné mindezt már napról napra kevésbé

fog-e ez megtörténni? A feleletem módja felett egyelőre gondolkodni fogok.

Minisztertanács. Budapestről jelentik: A miniszterelnökségi palotában ma délután öt órakor Lukács László elnöklése alatt minisztertanács volt, melyen a kabinet összes tagjai résztvettek. Ott volt Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter is, ki felépítése óta most volt először minisztertanácsban. A minisztertanács két és fél óráig tartott a folyó ügyekkel foglalkozott. A jegyzőkönyvet báró Skerletz Iván miniszteri tanácsos vezette.

Két országra szóló panama.

(A csalással vádolt kincstári lőszállító.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Az Aradi Közlönyben a múlt évben érdekes cikk jelent meg, amely nagyszabású visszaélésekről rántotta le a leplet. A cikk megírta, hogy Ardeleanu Mihály temesvári kincstári lőszállító egy román katonai állatorvossal összejátszva több száz ezer koronáig megkárosította a román kormányt és egész csomó magyar lőkereskedőt tett tönkre. Ardeleanu ugyanis összejátszva, a román kormány által Magyarországra kiküldött lőszállító bizottság egyik tagjával, kivitte azt, hogy azok csak az ő lovakát, vagy az általa kijelölt lovakat vásárolták meg. Ostorsuhintással jelezte Ardeleanu — aki a vásárlásoknál mindig jelen volt — hogy megvehető-e a ló s ha nem suhintott, akkor a lovat nem is érte az a szerencse, hogy a román kormány megvásárolta volna.

A cikk szerzője, Totok János pécskai lőkereskedő ellen Ardeleanu sajtópórt indított, azonban a vizsgálat során csaknem száz tanu igazolta, hogy a cikk adatai megfeleltek a valóságnak és Ardeleanu panamáival milliók vagyont szerzett. Ardeleanu ekkor igyekezett a pórt huzni halasztani, de ez nem ment bizonyos határon túl: a múlt év végén a nagyváradi esküdtszék, mint sajtóbíró, kitzúta a végtárgyalást. A végtárgyaláson azonban nagy meglepetésre sem Ardeleanu, sem ügyvédje nem jelentek meg és így az eljárást Totok ellen beszüntették. Később Ardeleanu igazolással akart élni, azt állította, hogy a végtárgyalás napján beteg volt, holott aznap, mint tanuk igazolták, Araton harminc lovat adott el.

tudta mérlegelni és ez ura sikereiben hovatovább már nem látott mást, mint hogy az ő Tamásának az ajtaján ki bejárnak a nők. És amikor már egy általán nem látott egyebet csak ezt, akkor — épen egy aranyárga haju, gazdag és kackiás bankárné tilt odabent Bodokay palattája előtt — egy hirtelen feltékenységi rohamában berontott az ura műtermébe és — se kérdés, se magyarázat — mint valami neki bűszült nősténytigris vetette rá magát a bankárnéra:

— Nem engedem elrabolni többé az uramat, te bestia! — rikoltotta csaknem örjögő hangon és a következő percben már ott kapkodta egyik markából a másikba, mint valami diadalmi jeit, a kétségbeesett megbotránkozással sikoltózó bankárné néhány aranyárga hajszálát. De csak egy lélekzetvételig. Mert egy fuvás múlva a festő fölnyáabolta a dühöngő nősténytigrist és szó nélkül kitépte a műterem elé, a folyosóra. Ráfordította az ajtóra a kulcsot és, miután hódolatteljesen megcsókolta az izgatottságában már csak hebegni tudó, szép bankárnénak a kezét, bocsanatkérő, szeretetremlő, behízsgó hangon ezzel a szóval vezette vissza a helyére:

— Sohse izgassa föl magát, nagyságos asszonyom. Ezentúl majd zárt ajtó mögött fogok dolgozni.

S nyájasan és udvariasan, biztatón és rábeszélően mosolygott hozzája.

Totok, aki így nem tudta napfényre hozni igazát, most két országra szóló panama címen röpiratot adott ki, amelyet elhűdött a román kincstárnak. A röpirat közli annak a kérvénynek szövegszerű szövegét is, amelyet Totok a román hadügyminiszternek küldött. Ez a rész így hangzik:

A román kir. hadügyminiszter urnak, Bucuresti. Ezennel följelentem Ardeleanu Mihály lőkereskedőt. Ő excelenáciája román kir. hadügyminiszter urnak azért, mert ezen egyén az ő csalási által kompromittálja és meggyalázza a magyarországi lőszállítókat és Ardeleanu Mihály úgy kereskedik, hogy sok magyarországi embert csal és zsarol; az ő gyalázatos összeköttetései révén olyan hadjáratot tudott kieszközölni azokkal szemben, akik a délvideken a román lőszállítókra vállalkozni mertek, hogy azokat valamennyit úgy anyagilag, mint erkölcsileg a végpusztulásig üldözték. Én, akit Ardeleanu Mihály nemcsak megkárosított, de tönkretett, befogom igazolni, hogy nem vagyok rágalmazó, hogy amit írtam és lelepleztem, az tiszta igazság, hogy Ardeleanu Mihály egy közönséges gazember, vagyonát meg nem engedett uton szerezte és hogy ő a magyar igazságszolgáltatással hadilábon álló egyén és még sok más büntetést elkövetője.

Mert 1909. és 1910. években, amikor engem tönkretett, dr. V. Radulescu romániai katonai főállatorvossal összejátszott, ugyanarra, hogy V. Radulescu főállatorvos csak Ardeleanu szakvéleménye szerint fogadta tőlünk a lovakat. És a nálunk alkalmatlannak talált lovakat, melyet pihent állapotban itthagyt, azokat mintegy 50 km. szaladás után ugyanaz a Radulescu állatorvos kitűnő anyagnak ismerte el Temesváron. Ezzel fényesen beigazolta az állatorvos azon tényét az összejátszásnak, amellyel bebizonyította azt, hogy ő Ardeleanunak érdekében bennünket lehetetlenné tegyen. Különösen bántotta az állatorvost az, hogy ha tul finom lovak lettek előállítva és ezeknél minden befolyását igénybevette az ezredet megnyerni a jó lovak kidobására, ami nem mindig sikerült. Románországnak van egy átká és ez Ardeleanu Mihály az ő gyalázatos összeköttetései révén, amellyel Magyarországon sok családot tönkretett és Romániát is ezáltal súlyosan megkárosította.

El nem képzelhető, hogy amidőn 1909. január hóban először adtam a Waitmann néven 200 drb. lovat, amelyet képesek voltunk egyszerre átadni a lőszállító bizottságnak, az anyag oly kitűnő volt, hogy a hatvan nap letelte után is mind alkalmasnak találtatt. Azon lovakat Major Murgulescu és a vele lévő Nicolescu orvos vették be, kik igen szigorúak voltak ugyan, de becsületesek és igazságosak. Mig Radulescu főállatorvos, aki a bizottságot erősen befolyásolta úgy, hogy a sok alkalmas lovat a nyakukon hagyta, amit jelentékeny kárral kellett elvesztegetni mindannyiszor, amíg a sorozási szezon tartott, amely lovak potom áron az Ardeleanu istállója kerütek ujból, ahol ugyan az a bizottságvezető orvos mint kitűnő anyagot besorozta.

Legjobb bizonyíték az volna, ha először kizámitanák, hogy 1909. és 1910. években V. Radulescu főállatorvos által besorozott lőállományból 100 drból a törvényes 62 nap lejártá után hány lett visszautasítva a Waitmann néven szállított lovakból; amikor is ki fog tűnni az igazi állapot és az a tény, hogy Ardeleanu Mihály csalta a román kormányt és kicserélték, visszalopta a román állam lovait és hasonló szörű és jegyű hiwány, rossz anyagot adott a jobb helyet, és ezen ténykedését Magyarországon, akik ezen a vidéken hét vármegyében a kis lőkereskedőkkel érintkeztek, mindenki tudta, hogy Ardeleanu Mihály Romániát tudta nélkül csalt, hogy ő meggazdagodhasson. És hogy ő, aki egy néhány év előtt szegény lőkupec volt, ma már nagy vagyon felett rendelkezik.

Ép ezért mély alázattal kérem dr. Radulescu román katonai állatorvos ellen a szigorú vizsgálatot elrendelni, amelyet Ardeleanu Mihály temesvári lakos (Temes megye) Magyarországon, mint ki a román kormány által katonai lőszállítóként van kinevezve és jelenleg is a román kir. hadügyminiszter részére szállítja a lovakat, csakis a szigorú vizsgálat és az általam nagybecsű felhívására megnevezhető tanuk vallomása lesz hivatva kimutatni, megállapítani, hogy dr. Radulescu kir. állatorvos bucaresti és Ardeleanu Mihály katonai lőszállító temesvári lakosok 1909. és 1910. években eszközölt lőszorozás és vétel alkalmával mily tetemes kárt okoztak a magas kormánynak és mi kisebb kereskedőknek, illetve lőszállítóknak.

Mély alázattal kérem a vizsgálat elrendeléséről engem kegyesen értesíteni, hogy bizonyítékaim feltárjam, tanuimat megnevezhessem. Tisztelettel Totok János.

Érdekes és Ardeleanura is jellemző, hogy ez a feljelentés Bukarestből azzal érkezett vissza, hogy „elégtelen címzés miatt kézbesíthető nem volt.”

Névtelen vádak egy aradi jegyző ellen.

(Különös följelentések)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Január végén egymásután több névtelen levelet kapott az aradi járás főszolgabírói hivatala. A névtelen levelekben a legkülönbözőbb vádakkal és gyanúsításokkal illették Zachariás Árpád kürtösi községi jegyzőt. A képtelen és első pillanatra is valószínűtlennek tetsző vádak között, amelyeket a névtelen levélíró felsorolt, olyanok is fordultak elő, hogy a jegyző katonákat szabadított. A főszolgabírói hivatalban, ahol Zachariás jegyzőt megbízható, kiváló munkaerőnek ismerik, nem adtak hitelt a névtelen vádoknak, hanem vizsgálatot indítottak az iránt, hogy ki írja a névtelen rágalmozó leveleket.

Ehez a vizsgálathoz hamarosan csatlakozott az aradi csendőrszárnyparancsnokság is, ahová ugyanakkor, amikor a jegyzőt a főbírói hivatal előtt igyekeztek befeketíteni, hasonló íráru névtelen levelek érkeztek Popp János csendőrmester kürtösi őrszárnyparancsnoktól rágalmozó tartalommal. A derék csendőrmestert is azzal vádolta a névtelen levelező, hogy részese volt a jegyzőről állított mulasztásoknak. A csendőrszárnyparancsnokság Bászler János csendőrfőhadnagyot bízta meg a vizsgálattal, amelyben rövidesen konstatálták, hogy a vádak az első szótól az utolsóig alaptalan rágalmak. Bászler csendőrfőhadnagy azonban nem hagyta annyiban az ügyet, hanem a múlt hét végén kiszállt Kürtöstre és ott a legerélyesebben nyomozott a névtelen rágalmozó után.

A nyomozás idáig nem vezetett határozott eredményre, de a csendőrfőhadnagy több kihallgatást foglalt jegyzőkönyvbe a helyszínen és azt hiszik, hogy a vallomások nyomán megtalálják a névtelenségbe rejtőzött levél íróját és esetleges rágalmozóit. A csendőrfőhadnagy nyomozásától függetlenül Zachariás Árpád községi jegyző is kutatott az alattomos levélíró kiléte iránt. A községi jegyző kutatásai már is érdekes eredményre vezettek.

A főbíróshoz küldött névtelen feljelentések egyikén valami aláírásképe is volt, amelynek félig olvashatatlan betűiben Zachariás jegyző ráismert a kürtösi községi bíró írására. Maga se akart binni felfedezésének és épen ezért elhatározta, hogy döntő bizonyosságot szerez a bíró aláírását illetőleg. Vasárnap délelőtt kikészítette íróasztalára a rejtelmes aláírással ellátott feljelentést. A levelet úgy helyezte az asztalra, hogy csak az aláírást lehetett látni, a levél szövegét egy esomós tiszta papírlap takarta el. Amikor Dan Illés községi bíró bejött a község házára, Zachariás jegyző odahívta asztalához és megkérdezte:

— Nem ismeri ezt az írást?

— Hogyne ismerném — felelt gyanútlanul a bíró — hiszen az én aláírásom.

Ezt a kijelentését tanuk előtt is megismételte Dan Illés és csak akkor képett el, amikor Zachariás elvette a levél szövegét fedő papírvetket. A jegyzőt rágalmozó feljelentés megpillantása zavarba hozta a bírót, aki ezután is megmaradt első gyanútlan beismerésénél, hogy a levél szegletén levő aláírás csakugyan az övé. Arra a kérdésre, hogy a rágalmozó telt írásra hogyan került az aláírása, Dan Illés hosszú történetet mesélt el. Elbeszélése szerint Aradon egy ismerős falusi ember megkérte, hogy írja alá hitelesítse valami levelét. Dan meg se nézte, hogy mit ír alá és arra sem emlékezik, hogy ki volt az a falusi ismerős, aki a levelet küldte. Dan Illés vallomását jegyzőkönyvbe foglalták és Zachariás jegyző tegnap bejött Aradra, hogy a főbírói hivatalnak jelentést tegyen a névtelen levelek ügyéről.

Aradra érve vette észre, hogy a névtelen

levelek aktái, a levelek, jegyzőkönyvek, melyeket egy irattáskában hozott magával, eltűntek. Már-már meghusultnak tekintették az egész nyomozást, mert az okmányok nélkül minden további eljárás hiába való lenne. Ma azonban megkerültek az akták. A jegyző a vonaton felede az irattáskát, azt a vonatvezető a Brassó felé továbbrobogó vonaton megtalálta és már el is juttatta a jegyző címére. A legközelebbi napokban tehát módjában lesz az aradi főbírói hivatalnak, hogy a községi bíró által hitelesített névtelen levelek ügyében meg'egye a további intézkedéseket.

Virágh Lajos főmérnök nyugalmazása.

(Nyugdíjazás után új állásba.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Virágh Lajos, Aradváros főmérnöke válni készült attól az állástól, melyet immár harminchétfesztendő óta tölt be és ahol sok olyan nagy alkotásnak és tervnek volt részint kezdeményezője, részint megteremtője, melyek Aradnak haladását, fejlettségét és országos hírét szolgálták.

A főmérnök, akinek a városrendezés terén messze elismert neve és tekintélye van, harminchétfesztendő után visszatérni készült ahhoz a működési körhöz, amelyben egészen fiatalon már ismert kapacitás és messze országgrészekből felkeresett elsőrendű korifeus volt. Elhagyja a városi szolgálatot és engedve egy nagy érdekesség általános és egyhangú óhajának, elfoglalni készült a Százszéki társulat főmérnöki állását, mely néhai Kardos Sámuel halálával üresedett meg.

Két nap óta folynak ebben az ügyben a tárgyalások Virágh főmérnök és a társulat választmányának tekintélyes tagjai között. A főmérnök, aki technikai pályáját a vízépitésnél kezdte, évtizedekkel ezelőtt már igen kiváló munkát végzett ezen a téren és még sokkal később is, mikor már a város szolgálatába lépett, sok esetben szerepelt, mint szakértő és tanácsadó árvízmentesítő társulatok részéről megindított pörökben.

A Százszéki társulat, mely körülbelül másfél év előtt újra alakult és igazgatóságának székhelyét Aradra helyezte át, nagyszabású tervek megvalósítása előtt áll és épen ezért keresett méltó utódot most elhunyt vezető főmérnöke székébe és intézett kérdést Virágh Lajoshoz. A tárgyalások még nem fejeződtek be és határozott választ a főmérnök még nem adott. Nem is adhatott, mert új állásának feltételei természetesen igen sok tekintetben a szerint alakulnak, miként intéződik el nyugdíjaztatásának kérdése a városnál.

Harminchétfesztendője áll ez a rendkívül szimpatikus, nagy energiájú és kiváló szaktudású férfiú a város szolgálatában és eme majdnem négy évtizedes korszak alatt fejlődött Arad a vidéki kis városból azzá a hatalmas központtá, amelynek a mai generáció ismeri. Eltekintve minden egyéb középítkezéstől és városrendezéstől, csak az egész országban páratlanul álló és méltán mintául elismert Shone rendszerű csatornázásra és kulturális jellegűnek képviselő hatalmas utépitkezésre utalunk, melyek Virágh Lajos főmérnök modern szellemét dicsérik. Mint ember is rendkívül népszerű, mert nemcsak a legjobb főnök és kartársa a tisztviselőinek, hanem Arad előkelő társadalmában is igen sok jó barátja van ennek a mindig áldozatkész, remesen gondolkodó, jó kedélyű, friss humorú főtisztviselőnek. A közgyűlés az esetre, ha Virágh főmérnök véglegesen megállapodásra jut az említett társulattal és nyugdíjaztatását kéri a törvényhatóságtól, valószínűleg eltekint a nyugdíjazabályzat betűitől és méltányolja azokat a nagy érdemeket, melyeket a főmérnök a város közönségének szolgálatában szerzett s teljes fizetését állapítja meg részére nyugdíj gyanánt.

A király a cárhoz.

— Mit tartalmaz a levél. —

Távirati tudósítás.

Pétervár, február 5.

Hohenloche Gottfried herceg tegnap délután négy órakor adta át Carszkoje Szélóban a magyar király sajátkezű levelét a cárnak. A cár Szaszonovot is Carszkoje Szélóba rendelte, de a külügyminiszter nem volt jelen a levél átadásánál.

Bécs, február 5. Diplomáciai körökben beárul, hogy az orosz cárnak küldött üzenet az uralkodó legsajátabb iniciatívájából eredt. Leszerelésről szó sincs a királyi levélben, amely azonban azt a nagyjelentőségű megjegyzést tartalmazza, hogy a két hatalom álláspontja nem tér el annyira egymástól, hogy ne lehetne békés úton is megegyezésre jutni.

Páris, február 5. Újabb terv merült föl, amelyet pozitív javaslat formájában fognak a nagykövetségi reünio elé terjeszteni. Ez a terv a Bécs és Pétervár között készülő megegyezésre vonatkozik. Pétervárról érkezett táviratok szerint az a válaszlével, amelyet a cár Hohenloche hercegnek a magyar király számára át fog adni, ép oly meleg és szíves lesz, mint a magyar király levele. Már most a diplomaták dolga lesz, hogy e tényállás alapján nemcsak a két monarchia jóbarátságára nézve, hanem valamennyi európai népre nézve áldásos eredményt biztosítsanak és hogy a rendszer viszonyokhoz való visszatérést előkészítsék.

Berlin: Schieman Tiradar tanár, aki minden szerdán cikket ír a Kreuzzeitungnak a külpolitikai helyzetről ma megjelent írásában egy rendkívüli eszményt mond el: Már a legközelebbi napokban ki fog tűnni — írja — vajjon Ferenc József király levele nyomán leszerel-e Oroszország. Oroszországban ugyanis éppen az ellenkező hangulatot jelző dolgok történnek. Az ország délnyugoti részén, nyoce kilométernyire az osztrák határtól, Volkiniciban van a Bossebejew kolostor, melynek csodatevőnek hitt oltárképét elvitték Schitomirba. A múlt század harcos éveiben kiadtak egy cári ukázt, melyszerint az esetben, ha Oroszország nyugoti határain háborús zavarok keletkeznek, akkor a szentségeket Schitomirba kell vinni: Antonius a volhiniai metropolita a háborús mozgalmak miatt kérdést intézett a szentpétervári szent szírodushoz aziránt, vajjon a képet Kurskba vagy Schitomirba vitesse-e és a szinodus érinkezésbe lép-e a hadügyminisztérium és a külügyminisztérium illetékes ténnyezőivel Schitomir mellett döntött. Schitomir közelebb fekszik a határhoz, mint Kurak és ez azt bizonyítja, hogy Oroszországban nem tartanak attól, hogy az ország belsőjébe tör be az ellenség.

Berlin: Itteni diplomáciai körökben Ferenc Józsefnek a cárhoz intézett levelét nem tartják oly nagyfontosságúnak, mint azt általánosságban hiszik. A levélnek van ugyan politikai célzata is, de a külpolitikát nem levelekben csinálják, hanem a nagykövetségek munkája az. A levél tartalmáról ugyan semmit sem árultak el, de valószínű, hogy a Romanov dinasztia jubileumával is foglalkozik.

A választói reform. A választójogi törvényjavaslat tárgyalását holnap kezdi meg az e célra kiküldött parlamenti bizottság Héderváry Károly gróf elnöklésével. A bizottság tanácskozása elé érhető érdeklődéssel néz valamennyi párt, mert munkájának eredménye jelentékeny befolyással lesz majd a politikai helyzetre. Lukács László miniszterelnök már újévi beszédében, melylyel a munkapárt üdvözlésére választott, kijelentette, hogy a kormány nem ragaszkodik a javaslat betűszerint való tartalmához, nem fog idegenkedni olyan módosításoktól, amelyek a javaslat alapelveit érintetlenül hagyják. Azt reméli, hogy a bizottság változásokat tesz a javaslaton.

Az aradi gyorsvonat katasztrófája.

(Eitel Frigyes herceg életveszélyben. — Egy halott, sok sebesült.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Az Arad—budapesti gyorsvonatot súlyos baleset érte ma éjszaka Medgyes állomás mellett. Éjjel félkettőkor a Bukarest felől jövő gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal, melynek petróleum-szállító kocsijai felrobbantak. A gyorsvonaton utazott a német császár egyik fia, Eitel Frigyes porosz királyi herceg is. A szerencsétlenséget egy vasuti őr tülbuzgósága okozta.

A katasztrófa.

Kevéssel két óra előtt egy gyorsvontahervonat indult el Baráthely állomásról Medgyes felé. Mikor a tehervonat az eceli őrházhoz ért, a pályáról észrevette, hogy a lokomotívjának a lámpása elaludt. A szolgálati szabályzat előírja, hogy ilyen esetben a vonatot meg kell állítani. A pályáról a szabályzatra gondolt csak, de arra nem, hogy a gyorsvontahervonatot néhány perc múlva követni fogja a bukaresti gyorsvonat. A lámpását meglóhátta a levegőben, mire a lokomotívvezető megállította a vonatot. Az ilyenkor szokásos tárgyalások megindultak, ahelyett, hogy a lámpást meggyújtották és azonnal tovább indultak volna. És amíg háromkodtak és tanakodtak, hogy ki a hibás és miért aludt ki a lámpás, e tíz perc alatt az őrházhoz odaért a bukaresti gyorsvonat.

A teljes gyorsasággal robogó vonat óriási erővel ütdődött a tehervonatra, melynek két utolsó kocsija petróleumot szállított. A petróleum az ütdődés következtében mind a két kocsi-ban fölrobbant. A leghátulsó kocsin ütdő fékezőt a gyorsvonat lokomotívja agyonzúzta. A tehervonaton volt egy asszony is az utolsóelőtti harmadik kocsi-ban; ez is összeégett.

Ezekon kívül több sebesültje is van a katasztrófának. A petróleumtartóknak fölrobbanása oly óriási durranással történt, hogy a gyorsvonatból több utas kiugrott ijedében. Ezek közül egy súlyosan, kettő pedig könnyebben megsebesült.

Az összeütközés következtében a gyorsvonat lokomotívja is összezúzódott; a lokomotív vezetője és fűtője, továbbá egy lokomotív-felügyelő, aki szintén a gépkocsin utazott, súlyos égési sebeket szenvedett.

A szerencsétlenség megtörténte után a gyorsvonat utasai azonnal hozzáláttak a sebesültek gondozásához. Eitel Frigyes porosz herceg, aki Romániából utazott hazafelé, kíséretével első volt a segítségnyújtásban. A herceg a legközelebbi faluból kocsit hozatott és kíséretével kocsin folytatta útját Medgyesig. Innen táviratot küldött Vilmos császárnak s azután a 604. számú gyorsvonattal tovább folytatta útját Budapest felé.

A kolozsvári üzletvezetőségétől még az éj folyamán elindult a vizsgálóbizottság a szerencsétlenség helyére. A gyorsvonat utasainak új vonatot állítottak, mely reggel hét órakor érkezett be a medgyesi vasuti állomásra.

Egy szemtanú a német hercegről.

Záray Samu, budapesti nagykereskedő, Zerkovitz Rudolf aradi vezérigazgató bátyja, akiszintén a gyorsvonaton utazott, a következő érdekességeket volt szíves elmondani az Aradi Közlönynek:

— A brassói pályaudvaron tegnap este különösen nagy élénkség, számos parádés ütdözött csendő jelezte, hogy magasrangú vendég keresztülvizsgálását várják. Kérdésekre elmondta a vasuti személyzet, hogy a bukaresti gyorsvonathoz csatolva érkezik a német császár fiának, Eitel Frigyes hercegnek a szalonkocsija, melybe a

herceg és kísérete Sinajában szállt be és Brassó, Arad Budapestén át utazik tovább Berlinbe. A herceg a román trónörökös pár legfiatalabb gyermekének a keresztelőjén volt Bukarestben, mely alkalommal atyját képviselte. Kíséretében több magasrangú katonatiszt érkezését is várják, többek között Plessen grófot, a német császár első hadsegédét. A 601-es számú gyorsvonat pontosan be is robogott és menetrend szerint pontosan indult el. A vonathoz termes kocsik voltak mint emlitem csatolva, melyben a herceg és kíséretének több tagja szándékozott nyugodalmasan ütdöltetni a hosszú éjjeli utat, a kíséret kisebbik része a Maggon Lits társaság rendes hálókocsijában kapott helyet, melyben kívülök a rendes utazóközönségnek, közöttük nekem is jutott hely. A termes kocsik a 601-es vonat utolsó kocsija volt, azután következett a hálókocsi, majd egy egész első osztály, utána egy második osztály Pulmann-kocsi, egy kisebb vegyes kocsik, a podgyász-, a kalauz kocsik és a mozdony. A vonaton jelen volt egy forgalmi főnök, egy fűtőházi főnök, akiket a rendkívüli utas tiszteletére, hivatslos megnyugtására osztott a vonathoz az igazgatóság. Az utasok szinte egyértelműen nyugodtan fekdtek le, mondván, hogy milyen nyugodtan utazhatnak ezen a vonaton, mert eltérítve attól, hogy a vasuti vonatokat szuroonyos katonaság őrizi a háborus idők beállta óta, erre a vonatra még jobban vigyáznak.

— Az utasok közül senki sem volt már ébren, a hálókocsi kalauz is aludt már, amikor borzalmas összeütdözésre ébredt fel az egész vonat közönsége. Leihatatlan pánik keletkezett, különösen a hálókocsi-ban, mert legtöbb utas, ki a felső ágyakban fekdtt, a földszintre gurult a hihetetlen nagyerejű karamból következtében. Podgyászdarabok hullottak alá, a hálókocsi ablakainak nagy része irtózatossan csörmpölve hullott be a kocsi folyosójára. Egy pillanatnyi csend következett be, legtöbbben mit sem láttak, mert a kocsikat világító gázlámpák Auer harisnyái a nagy rázkódtatástól egyszerre porrá zúzódtak össze. Nem volt sok idő a gondolkozásra, mert közvetlenül az összeütdözés után borzalmas világosság töltötte el a vonat környékét. Csak ekkor ocsúdtunk fel és a törések által szabaddá lett ablakokon át kinézve láttuk, hogy a mi vonatunk eleje lángtenger közepén áll. Hihetetlen szélességű és toronymagasságú lángnyelvek csapkodtak az ég felé. Csak ekkor láttuk azt is, hogy szabad ég alatt, nyílt pályán emberektől lakatlan vidéken, egy 4–6 méter magas töltésen állunk és hogy amerre a szem lát, mindenütt csak tűz. A hálókocsi kalauz ijedten kért mindnyájunkat, ütdözünk fel gyorsan, mert nem lehet tudni, hogy a vonat elején romboló tűztenger nem közeledik e egészen a mi kocsiink közéléig és akkor végünk. Ekkor már szivettépő emberi sikoltozást is lehetett hallani, az utasok nagyrésze úgy, amint fekdtt ütdözék nélkül, hálókocsi-ban ugrott le a kocsikból és csuszolt le a magas töltésről, mert még mindig nem tudta senki, mi történt és a bennünket ért kisebb zúzdásokon kívül mi történhetett, hogy férfiak és nők oly borzasztóan jajveszékének. E percben ágyuszónál is erősebb detonáció reszkettette meg a levegőt és a vonat elejéről egy teljesen cafattá égett hústömeg jutott el elbotolva felénk s elmondta, hogy tulajdonképen mi is történt. A mi vonatunk mozdonyvezetője volt és így adta elő a dolgot: A 601-es gyorsvonat rendesen haladt előre, pontosan betartva az előírt gyorsaságot, midőn ő, a mozdonyvezető egy kanyarultnál észrevette, hogy előtte közvetlenül, abban a blokkban, melynek a gyorsvonat miatt szabadon kellett volna állania, a vasut Arad és Brassó között csak egyvágányú — érthetetlenül egy vonat vesztéget. Rögtön ellengőzzel fékezett amennyire csak lehetett, de a táolság a két vonat között oly kicsiny volt, hogy a

vonat teljes megállítása már lehetetlen volt, az összeütdözés elkerülhetetlen. Így történt, hogy a mi vonatunk hihetetlen erővel belerohant a vesztégtől 43. számú tehervonatra. Ennek a vonatnak utolsó kocsija szerencsétlenségre tartánykocsi volt, mely kőolajjal volt töltve. A mozdony borzasztó erővel zúzta össze a tartánykocsi-t és ebben a pillanatban már lángokban állott az egész környék. Az történt ugyanis, hogy ugyancsak az összeütdözés következtében nagymennyiségű szikra röpült ki a mozdony kéményéből a kiömlött és szertefolyó petróleumba és ez okozta az első exploziót, de egyben az egész tömeg kőolaj feltartóztatlanul ömlött a gyorsvonat felé és már el is árasztotta a podgyász-, a kalauz kocsik és az első személykocsi alját. Erre felrobbant a podgyászkocsi fenekén elhelyezett gáztartány és ez volt a második borzasztó detonáció.

Az első kocsik környéke lángban állt és csak természetes, hogy ezeknek a kocsiknak a közönsége volt a legrámúltsabb. Nem is csodálható, hogy egy házaspár, Lebovits csikszerecsi fskoreskedő és neje látván, hogy a kocsi maga is már az elégszes veszedelmében forog, előbb át akart menekülni a szomszéd kocsi-ba, az átjáró azonban vagy zárva volt, vagy az összeütdözés következtében nem működött jól az ajtaja, gondolkodás nélkül leugrott a kocsiból, — bele egyenesen a lángtengerbe. A szertefröccsenő égő kőolaj egy pillanat alatt át is itatta a szerencsétlenek ruháit és égő faklyaként rohantak le a mezőre és fútkostak őrtitő kiáltozásokkal. Segíteni nem lehetett azonnal rajtuk, olyan nagy volt a pánik és annyira lebilincselte mindenkit a maga megmenetése gondolata, hogy a szénné való égéstől csak úgy meneküldtek meg, hogy behengergették magukat a nedves barázdákba. Sikoltozni még akkor sem szűntek meg, mert irtózatoss módon összeégték. Nagynehezen a hálókocsi-ba cipeltük őket és amint lefektettük és vigasztalhattuk őket, hogy nemsokára lesz orvosi segély, (mert horribile dictu) a kocsikban, a vonaton nem voltak kötszerek, egyszerre csak beugrott a hálókocsi-ba Eitel Frigyes herceg és az első volt, aki visszanyerte a tisztá gondolkozóképességét. Áthozatott a kocsi-lából minden ott volt fahérműt, a hálóingét, saját törölközőjét, az uti necesszereiből egy nagy tisztá vattát és nekiállott a sebesültek bekötéséhez, mert véletlenül egyetlen orvos sem volt a vonaton. Közben azonban intézkedett, hogy az egyik vasuti kalauz azonnal menjen a mi vonatunk végéhez és menjen legalább egy kilométernyi távolságba lámpásával, nehogy a fedezetlenül álló vonatra most esetleg egy másik utána jövő vonat is beleszaladjon. A sürgőnypőznák és sodronyok teljesen elégték, sürgőnyözni tehát nem is lehetett volna visszafelé a gondoskodás igen fontos volt.

A Lebovits házaspárról darabokban csúngott le az elégett hus és szagával lehetetlenné tette a kocsi-ban való megmaradást, a jajveszékésük pedig egy percig sem akart megszűnni, csak azt kérték egyre, hogy ölje meg őket, mert nem tudják kiállni a fájdalmat. Az összeütdözés fél két óra körül Erzsébetváros és Medgyes között történt, körülbelül fél három óra volt, mikor mindnyáján megkönnyebbülten láttuk messziről a mentőexpedició érkezését. A medgyesi tűzoltóság élén négy derék orvossal érkezett ki a baleset színhelyére. Az orvosok azonnal a sebesültek után néztek és látván, hogy hamarjában nem is segíthetnek rajtuk, egymásután morium injekcióval enyhítették a fájdalmukon, majd hordágyakra téve, beszállították őket a körülbelül egy órányira fekvő medgyesi kórházba. A Lebovits páron kívül megsértült a mozdonyvezető, egy felügyelő, két fékező a tehervonatról és a szó szoros értelmében szénné égett a tehervonat zárfékezője. Láttuk, hogy az összeütdözés szinte odaragasztotta őt a fékkorlát-

hoz abban a pillanatban, amikor éppen a tehervonat fékezőjét akarta felszabadítani. És úgy, amint ott összepréselve, két kezével a fékezőt fogta, telítve a reőröcscsenő benzines petróleumtól, magas, egyenes, ég felé szálló lánggal égett el anélkül, hogy csak gondolni is lehetett volna arra, hogy megközelítsék. Tíz percig tarthatott az egész. Az alatt egyre ropogott, sispergett a nagy tűz, a herceg pedig *elkérve minden tiszta zsebkendőmet, egymásután kötözte be a sebesülteket*. Egyszerre világos lett a vonat körüli utakon, hogy mertünk valahová lépni, mert vagy 40 fáklyával jött elő a kiskapusi állomásfőnök és intézkedéseket tett a vonat utasainak ellátásáról. Időközben ugyanis a tehervonat másik irányból, velünk szemben megérkezett a budapesti gyorsvonat, amely viszont Bukarasiba törekedett. A teljesen darabokra zúzódtott tehervonat azonban elállván az utat, úgy oldotta meg az állomásfőnök az utasok továbbszállítása kérdését, hogy bennünket átrendelt a 617. számú Budapestről érkezett vonatba (körülbelül másfél kilométernyire állt a mi vonatunktól) a 601-es közönségét pedig a mi vonatunkba, úgy, hogy mindenik vonatnak most az ellenkező irányba kellett indulnia, mint ahogy rendes körülmények között ment volna. Az átszállítás azonban istentelen munka volt, alig akadt néhány munkás, aki az átszállításhoz, a podgyász átviteléhez szabad kézzel rendelkezett volna, legtöbbször fáklyákat tartottak és fáklya nélkül egy lépést se lehetett veszély nélkül tenni. *Nehogy a gyengébb közönség aggodalmaskodjék, Eitel Frigyes herceg fogta a maga nagy bőrdídjét és vitte egy kézzel, saját személyzetét pedig serkentette, hogy segítsenek a szegény utasokon.* Az elhelyezkedésnél láthattuk, hogy milyen sietve öltözködtünk, mindenki elhagyta valamelyik ruhadarabját, sokan cipő nélkül futottak idestova és így jöttek át, nem is törődve ezzel a kisebbik bajjal. Több utas sem akarta tovább folytatni az útját Budapest felé, hanem inkább visszautazott azonnal a kontravonattal Bukaresztbe. Az alatt a robbanások egyre tartottak és ezenközben lassan visszatolatták vonatunkat Medgyes vasuti állomásra, ahonnan 6 óra felé utaztunk tovább. A gyorsvonat, mely ilyen horzástó epizódot élt át és melyen olyan kiváló szerepet választott magának Vilmos fia, déli egy óra helyett csak 5 óra felé érkezett délután Budapestre.

Valaki megjegyezte Eitel Frigyes herceggel beszélve:

— *Mennyire röstelljük a dolgot fenséged előtt, mire a herceg azt felelte.*

— *Nagyon szomorú incidens, de tessék elhinni kérem, hogy ez másutt is éppen olyan könnyen előfordulhat.*

Mikor az áttelepítés kezdődött, a herceg odament a segédkező munkásnéphez és *zsebéből pénzt véve ki, szíjjal osztotta a munkások között, magyarul mondván.*

— *Itt van jó emberek. Egyáltalában az egy szerűbb emberekkel egyre magyarul beszélt.*

Most még csak annyit, hogy miért vesztegelt a szörencsétlen tehervonat a tilos blockban? A tehervonat zárólámpája elaludt, a zárfékező ezt észrevette és megállást jelezett a tehervonat vezetőjének. A tehervonat megállt, a fékező leszállt meggyújtotta a lámpát, újra felszállt és — három perc után minden elmúlt, ő maga szegény pedig aszéntömeg volt.

A herceg udvari marsallja Medgyes állomáson adott fel hivatalos sürgönyt a bécsi követség számára, hogy esetleges odaérkező hírekkel azonnal nyugtassa meg királyunkat.

Eitel Frigyes porosz királyi herceg ma délután 6 órakor a keleti pályaudvarra érkezett. Marx János és Kotányi forgalmi főnök várták a pályaudvaron. A herceg a Ritz szállodába hajtatott. Udvarnagya már Berlinbe utazott, hogy a

császárnak jelentést tegyen a balesetről. A herceg holnap délután két óra harminc perckor utazik tovább Berlinbe.

Budapestről jelentik: Eitel Frigyes adjutánsa, Pleissen birodalmi gróf kijelentette, hogy a herceg suite-jével együtt aludt, amikor a katasztrófa történt. *A kíséret urai az összeütközéskor kigurultak ágyaikból, de arról nem tud, hogy a herceg is ki esett volna.* A herceg a mentési munkálatokban jevékeny részt vett, többek között ő kötözte be egy hölgy sebeit. A herceg ma éjjel kíséretével együtt a Fővárosi Orfeum előadását nézte végig.

Arad és a baleset.

A vasuti baleset következtében az Erdély felől reggel 8 órakor Aradra érkezni szokott gyorsvonat csak déli tizenkét órakor robogott be és néhány percnyi itt tartózkodás után folytatta útját, Budapestre pedig csak délután 5 órakor érkezett meg. Amikor reggel Szemere Kálmán állomásfőnök tudomást szerzett a balesetről, azonnal intézkedett, hogy *külön gyorsvonat induljon Aradról Budapest felé, s az vitte el az aradi utasokat.* A délután negyedötös gyorsvonat másfélórás késéssel érkezett meg Aradra. Meg kell itt jegyezni, hogy Aradon a legreményesebb hírek terjedtek el a vasuti balesettel kapcsolatban. Sokan, akiknek családtagjai ezen a gyorsvonaton utaztak, kétségbeesetten tudakozódtak egyes hivatalos helyeken, ahol azonban kevéken megtagadták a fölvilágosítást, vagy pedig azt mondták, hogy holmi kis „tengelytörés” történt a gyorsvonat egyik kocsiánál.

Eitel Frigyes különben kíséretével együtt délután, amikor a nagy késéssel érkező gyorsvonaton Aradra megérkezett, *kiszállott a pályaudvarra és néhány percig sétált a perronon.* Német lapokat vett és azután fölszállt a Budapestre induló gyorsvonatra.

Mi a katasztrófa oka?

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Távirati Iroda a megyesi vonatkisiklásról az üzletvezető segnek a következő jelentését adja ki: A február negyedik és ötödike közötti éjszakán, éjjel egy óra negyven perc táján a Predealból nyolc óra negyvenkét perckor induló hatszáznegyven számú arad—budapesti gyorsvonat Eczel és Medgyes között haladó 543. számú gyorstehervonattal utólérte. A vonatok összeütköztek a tehervonat két kocsija *kisiklott.* Két tartányból kőolaj a pályatest oldalára folyt, ott meggyulladt és a gyorsvonatot a lángok körülfogták. Három utas abban a tudatban, hogy a gyorsvonat ég, kiugrott a kocsiból s ezek közül az egyik súlyos égési sebeket szenvedett. A tehervonat utolsó kocsiján szolgálatot tevő Pál József, fékező a lángok közé esett s meghalt. A szolgálati személyzetből Busák mozdonyfelvigyázó, Brankovszky mozdonyvezető és Varga mozdonyfűtő szintén súlyos égési sebeket szenvedtek. A sebesülteket a megyesi kórházban helyezték el. A baleset következtében a személyvonat forgalmát átszállással s így több órai késedelemmel bonyolították le. A balesetnek oka a következő: A Máv. nemrég rendeletet adott ki, amelyben utasítja a pályabrőket, hogy azokat a vonatokat, melyeknek jelzőlámpája elaludt, *tartóztassák fel és a lámpát ismét gyújtják meg.* Ennek a tehervonatnak a lámpája elaludt s a fenti rendelet értelmében a pályabrő megállította a vonatot, hogy a lámpát meggyújtják s amíg ez történt, ezalatt érkezett oda a gyorsvonat, amely beleszaladt a tehervonatba.

VIDÉK.

Otlaka község vasuti állomása. Panaszos levelet kaptunk Otlaka község néhány polgárától, akik azt panaszoják, hogy az Acsev. beszüntette Otlakán a vasuti állomást, ehelyett pedig csak megállót tart fenn, Emiatt — mondja a panasz — sok kellemetlenségük van a községbelieknek, legutóbb például vagy 20 utas maradt le, mert a motorvezető nem tartja be a szabályokat. A panaszos irást átadtuk az Acsev-

igazgatóságának, ahonnan azt a feleletet kaptuk, hogy sürgősen megvizsgálják a sérelmet. Kétségtelen, hogy az Acsev. az ő ismeretes előzékenységével a lehető leggyorsabban segíteni igyekszik a vélt bajokon és ha valaki esetleg mulasztást követett el, azt meg fogja torolni.

A világi kerületi munkapárt vasárnap délelőtt 11 órakor a világi kaszinóban gyűlést tart, amelyre a tagokat tisztelettel meghívom és kérem szíves megjelenésüket. A gyűlésen a választójog kérdésében foglal állást a párt, azonkívül esetleges indítványokat tárgyalunk. Tisztelettel Bohus Lajos báró.

Kóburg herceg barátnője öngyilkos. (A tettenért udvarló halála.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, február 5.

A bécsi lapok, amelyekre tudvalevően a cenzura vas keze nehezedik, szenzációs eseményt hallgattak el a héten. Az egyik Kóburg herceg szép, nagyhírű barátnője ugyanis öngyilkos lett. Különössé teszi a drámát az, hogy néhány nappal ezelőtt ugyancsak Bécsben titokzatos körülmények között meghalt egy előkelő bécsi ügyvéd, akit Kóburg herceg ott ért a barátnőjénél.

A föltűnő eset részletei ezek:

Bécs harmadik kerületében a Marokkanergasseban lakik pazar eleganciával berendezett lakásban Robitschka Magda kisasszony, akit a császárváros legelőkelőbb gavalérjai ismernak. A hölgy a felvilági nők legjobbjai közé tartozott; mindig arisztokrata barátai voltak a gyönyörű kurtizánnak, aki a legutóbbi esztendőben a Kóburg-család egyik tagjának nyerte meg legmagasabb tetszését. A herceg berendeztette a kisasszony számára a marokkaner-strassei lakást és bőkezűen ellátta pénzzel, csak azt kötötte ki, hogy a hölgy nem lesz hűtlen hozzá és nem teszi őt nevetségessé. A kisasszony a legutóbbi hónapokig példás módon viselkedett és még ellenségei se tudtak róla pletykákat költöni. A herceg csaknem minden szabadidejét barátnőjénél töltötte.

Kóburgnak néhány hónappal ezelőtt hosszabb időre el kellett utaznia, mert szervezete megrongálódott és orvosai Egyiptomba küldték.

Mintegy három héttel ezelőtt érkezett haza és az a kellemetlen hír fogadta, hogy szépséges barátnője, akihez már csaknem a bensőséges szerelem érzése fűzte, nem máltó kegyeire. Névtelen levelekben tudatták a herceggel, hogy a kisasszony Zeller Mayer Cezár dr. bécsi dugaszdag ügyvéddel, az angol osztrák bank jogtanácsosával sűrűn találkozik. Azt a helyet is megjelölték, hogy hol fogadja az ügyvéd udvarlását. A herceg magán detektíveket bízott meg az izgató rejtély kinyomozására és azok megállapították, hogy a levelek igazat mondanak.

Néhány nappal ezelőtt a herceg maga fáradságot vett és ama bizonyos találkozó hely udvarában várta szerelmét. Amikor meggyőződött róla, hogy a hölgy nem tartotta meg fogadalmát, heves szemrehányásokat tett neki az ügyvédet pedig súlyos szidalmakkal inzultálta.

Másnap az ügyvédet a fürdőszobájában holtan találták. A szoba gázcsapjai kivoltak nyitva és a jogtanácsos a pamlagon hevert élettelenül.

Tegnap Robitschka kisasszony követett el öngyilkosságot. Egy éles, finom művi vadászkéssel átvágta a karján az ütőereket és elvérzett. A vadászkésben a herceg tulajdonára ismertek, melyet nemrég hozott Egyiptomból. Az osztrák fővárosban élénken tárgyalják a föltűnő szerelmi dráma részleteit és rendkívül fantasztikus híreket terjesztenek a herceggel kapcsolatban.

Fekete farsang.

(Aradi nyilatkozatok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Amerre megfordulunk, mindenütt jajgatás, panaszkodás hangzik. Nem azért, mert bőjt van, s a farsang után talán a katzenjammer hangjait hallanánk. Amiatt panaszkodnak, mert egyáltalán nem is volt farsang. Az a huszonhat nap, amit a naptárcsinálók egész önkényesen farsangnak kereszteltek el, mindennek inkább nevezhető, mint a vigalom korszakának. Öreg vendéglő és kávéház tulajdonosok rezignáltan emlékeznek vissza arra az időre, amikor csak betűt ablakokból és tükrökből vagyont lehetett szerezni. Most természetesen nem lehet szó ilyen jövedelemről, mert a gavallérok mielőtt az ablakot bevernék, vagy a cigány nagybőgőjébe beugranának, óvatosan megkérdezik: mennyibe kerül ez a duhajkodás?

Am nemcsak a vendéglősök és cigányok zúgolódnak, hanem a divatáru kereskedők, varrónők is, akiknek nem adott munkát az idei farsang. Még azok is sópáncsognak, akiknek viszont sok dolgot jelentett a pénztelen, fekete farsang: az aradi járásbírók, akiknek már eddig kétszer annyi pörük van, mint az elmúlt esztendő farsangjában.

A vigasztalan farsangot a követő aradi nyilatkozatok jellemzik legszomorúbban:

A bálak.

Szathmáry Etelka táncitanítónő a következőké mondotta:

— Általában véve az idei farsang gyengének mondható, sokkal kevesebb táncmulatság volt az idén, mint előző években, aminek az oka talán abban rejlik, hogy a farsang rövidebb volt, mint máskor s talán lesznek még olyan mulatságok is, melyeket csak ezután fogunk megtartani. A farsang gyengeségét én ugyan nem éreztem, mert az én táncolonomban éppen annyian voltak most is, mint más években, mindössze privát kurzusom kevesebb volt, mint azelőtt. Három-négy család tagjai ugyanis azelőtt összeállottak a közös vettek táncórát tölem. Ilyen kurzus kevesebb volt az idén, de ennek az okát nem a pénzügyi viszonyokban látom, inkább személyi kérdések okozták, hogy nem lehetett a kurzusokat összehozni.

Ami a bálakat illeti, tulajdonképpen nagy bálak nem is voltak: Karácsony táján, január elején a háborús izgalmak okozták ezt, a legtöbb családnak férfitagjai behívót kaptak s ilyen körülmények között senkinek sincs nagy kedve táncolni. Farsang végén tartották meg a snasszbált, erről nagyon eltérők a vélemények. Sokan azt mondják, hogy a szezon legsikerültebb mulatsága, míg vannak olyanok is, kik azt állítják, hogy nem sikerült. Különben ez alapjában véve teljesen egyéni dolog. Az ilyen híreket azok terjesztik, akik nem mulattak jól a bálon. Aki mulatott, annak minden bál jól sikerült. Én a magam részéről azt hiszem, hogy a katolikus kör utolsó teaestője volt a legsikerültebb ideai mulatság. Egyáltalán a teaestélyek mind kitűnően sikerültek, amit a legjobban bizonyít az, hogy eleinte szűkebb körre tervezték az estélyeket, most pedig a Központi-szálloda összes helyiségei is kicsinek bizonyultak a mulatság számára. Más jelentősebb bál az idén nem is volt, így elmaradtak a nőegyleti bálak, amelyek pedig a legfényesebb mulatságok szoktak lenni.

Általában tehát gyenge volt a farsang, de én, természetem, nem éreztem, mindössze kevesebb fiú vett részt a kolonomban, mint máskor, úgy, hogy alig volt annyi fiú, mint lány, pedig az volna az ideális állapot, ha minden leánynak legalább két fiú jutna.

Azt hiszem legerősebben a divatárkereskedők és a női szabók érezték az idei farsang gyengeségét, mert új bálai toilletek ebben a szezonban ugyiszólván alig készültek.

Mennyien házasodtak?

A farsang a házasságkötéseknek főszekója és amint az aradi állami anyakönyv adataiból kitűnik, noha rövid volt a vigaszágok számára kiszabott idő és noha egyáltalán nem enyhült a gazdasági válság, ami a társadalomtudósok szerint házassággátló akadály szokott lenni, Aradon Vizkeresztől egész Hus-hagyókédig ebben az évben több házasságot kötöttek, mint a múlt év ugyanezen időszakában. Mig tavaly a farsang alatt 24 jegyespárt adott össze Szondy Béla anyakönyvvezető, addig ez évben 35 házasságot kötött az említett időszakban. Farsang utolsó vasárnapján hat házaspár kelt egybe.

Egy nagyobb nőiszabó műhely tulajdonosától megkérdeztük, vajon az idei báltalan farsang milyen hatással volt az üzletmenetelre:

— Mig tavaly — mondotta — tizenhat-tizen-nyolc munkásnővel alig győztem a megrendelések pontos szállítását, addig az idén csak annyi munk-erőt foglalkoztathattam, amennyi az atalakítások elvégzésére volt szükséges. A tavalyi ruhák kerültek elő, egy kis frissítéssel, kevés új disszel. Minthogy nagyobb szabású mulatság nem volt, a szezon alatt semmi újdonságot nem produkáltunk. De nemcsak Aradon, hanem vidéki vevőink körében is ugyanez a jelenség mutatkozott. A háborútól való félelem nemcsak, hogy elvette az emberek mulató kedvét, hanem a legna-gyobb takarékosagra is készteti azokat. Van egy megrendelőm egy erdélyi városban, magasrangú ka-tonaorvosnak a felesége, aki visszavonta a megrende-lést azzal az indoklással, hogy a férjét Boszniába helyezték s minthogy tartani kell a tavaszi háborútól, a pénzt nem fordíthatja toilletekre, hanem félre kell rakni a szükség idejére.

A virágokról.

Scherhag Testvérek virágüzletében a következőket mondták:

— Az idei farsang olyan gyenge volt, amilyen még soha. Nem emlékszem rá, mikor értünk el utól-jára olyan kis forgalmat, mint ebben a szezonban. A bálak — azokról jobb nem beszélni. Alig adtunk el egy-két csokrot a bálakon. Általában Aradon soha nem fogyott el olyan kevés virág, mint az idén. A vidékre még inkább szállítottunk csokrokat, de a vá-rospan kétségbeesetten kevés fogyott el.

A cigányozás.

Braun Gusztáv, a Fehér Kereszt szálloda tulaj-donosa a következőképp nyilatkozott:

— Az idei farsangon bál ugyan kevesebb volt, mint az elmúlt évben, de azért csak mulatnak az emberek. A kávéházam forgalma jóval túlhaladja a tavalyi forgalmat. *Pezsgő sokkal több fogyott* és egyéb kávéházi cikkeken is jelentékenyen nagyobb volt a fogyasztás. Ugy látszik a családi estélyek helyett most a kávéházi estélyeket kedvelte meg az elő-kelebb közönség.

Gyurkovics András cigányprimást is megkérdez-tük, milyen volt az aratása:

— Noha nem voltak bálak — mondotta — mégis meg vagyok elégedve, mert 14 tagú zeneka-rommal a Fehér Kereszt kávéházban igen jó keres-szünk volt az egész farsangon.

A cigány tehát az egyetlen, aki nem panaszkod-ik a farsang ellen. Talán azért, mert úgy gondolko-znak az emberek: ha már úgy is tönkre kell menni, legalább zeneszó mellett menjünk bele a szép fekete tönkébe.

Sok a pör.

Egyedül talán a bíróság nem panaszkodhat: az ő „kuncsafjai” megszáporodtak, ügyforgalma megnöve-kedett a farsang alatt éppen azért, mert nincs pénz.

A járásbíróságoknál szinte hihetetlen mértékben duplájára nőtt a forgalom. A farsang ideje alatt az I. számú sommás polgári (Sp.) bíróságnál 280, az Sp. II.-nél 290, az Sp. III.-nál 256 s az Sp. IV.-nél 300 sommás pört adtak be. A végrehajtási osztály a há-romezázhuszas iktatószámánál tart: ennyi ügydarab

érkezett be a farsang alatt. A két büntetőjárásbíró a farsang alatt négyszáz ügyben ítélkezett.

Rendes kereset körülbelül százharminc érkezett be a törvényszékhez. A szenzáció, hogy ezek között körülbelül *ketven válpör*. Ezeket nagyjából me-gyeheli román földművesek adták be s az alap ren-desen hűtlen elhagyás: vagy a férj ment ki Ameri-kába, vagy az asszony állt össze mással.

Válpör közel 750 fekszik a törvényszéken, a vidám farsang alatt pedig 13 esetben rendelt el cső-döt a törvényszék.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Csütörtök: *Az árny*, dráma 2 felvonásban, írta Lengyel Menyhért, ezt követi a „*Lányom*” vig-játék 2 felvonásban, írta Pásztor Árpád. Bemutató előadás.

Péntek: *Az árny*, dráma, ezt követi a „*Lá-nyom*” vigjáték. (Másodszor.)

Szombat: *A haza*, Sardou világhírű tragé-dijája.

Vasárnap: Este: *Gül-Baba* operette. (Új betá-nulással.)

* A szinigazgató közlései. *Az árny* és *A lányom* premierje. Nagy érdeklődés nyilvánul meg az egész városban az aradi színház csütör-tői premierje iránt; s ez az érdeklődés teljesen érihető is, mert a csütörtöki színházi est minden izében irodalmi, művészi jelentőségű lesz. E na-pon Lengyel Menyhért és Pásztor Árpád egy-egy darabja kerül színre; mindkét darab irodalmi re-makmű. Lengyel *Az árny* című drámai játéka egy színész megrázó tragédiáját tárja elénk, aki bol-dogtalanul szeret s végül megőrül, a nyílt szinpa-don előadás közben. Ezt az alakot Várnay játssza, alakítása valószággal szenzációs lesz; a főbb sze-repeket kivéve Novák, Heppesné, Polgár és He-rolld játsszák. — A *lányom*, Pásztor vigjátéka bajos, kedves kis szerelmi történet; csupa derű és baj ez a Biedermayer vigjáték. Nagyon han-gulatos az első felvonás befejező jelenete, ahol Novák Irén egy Csokonai dalt énekel, majd pedig egy mentettet táncolnak el a szereplők, akik Novák, Heppesné, Várnay, Herold lesznek. Érdekes ujtás lesz az is, hogy a színházi zenekar felvo-násközben Csokonai dalokat fog játszani, hiven a miliőhöz. — Szombaton Sardou világhírű drá-mája a *Haza* kerül színre Keszler Ede rende-zésében. — Vasárnap délután Knoblauch pom-pás vigjátéka, *A faun* kerül színre, Hajdutskával a címszerspben. — Vasárnap este a Gül-Baba van műsoron, Gábor diák ezuttal is Rontay Boriska lesz.

* Az ember tragédiája — az Apolló-színházban. A mozi ismét újabb tört hódított a szinpad színeszettel. A nagy apparátussal dolgozó Amorozó filmgyár, amelynek nevéhez számtalan hatalmas alkotás fűződik, így Dante Pokla is, fel-dolgozta Madách halhatatlan remekművét, az En-ber tragédiáját. Madách drámáját gazdag kálsó változatossága is alkalmassá teszi arra, hogy a kinematográfia feldolgozásában pompásabban ér-venyesüljön, mint a szűk keretek közé szorított szinpadon. Az ambrozó filmgyár nagykonceptióju alkotása a leghosszabb film, amit eddig produ-kálni tudott a kinematográfia. Az ember tragé-dijának egyik példányát az aradi Apolló színház foglalta le s ahogy a film a piacra kerül, nyom-ban bemutatja. 177

* Zeconi az Urániában. A világ legna-gyobb élő drámai színesse komete Zeconi, pén-teken mutatkozik be az Uránia-színház közönsé-gének. A rongyzedő című realiztikus dráma címszerepét játssza a nagy tragikus. A szenzációs előadásra mar most felhívjuk a közönség legna-gyobb érdeklődését. 175

* Kérelem. A színházi pénztár kéri a béril-közönséget, hogy a III. rész bérletrésztet, amely február 1 én vált esedékessé, a színházi pénztár-nál fizessék be.

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 180 hangjegy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre. *Korpe* és kölcsönköntézetében, Aradon.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank csalója.

(Aki félmilliót akart szerezni. — Előkelő büntetésnek?)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 5.

A fővárosi rendőrség két nap óta a legnagyobb titokban félmilliót csalási kísérlet ügyében folytat nyomozást. Nagy Károly detektívönk és Sándor László bűnügyi kapitány vezetésével egész sereg detektív kutatja a család részeseit, mert a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank kárára megkísérelt szélhámossgban a letartóztatott állásnéküli hivatalnokon kívül előkelő banktisztviselők is bele vannak keverve.

A körülményesen kieszelt csalást egy fővárosi bélyeggyáross juttatta a rendőrség tudomására. Még hetfőn délelőtt elegánsan öltözött fiatalember jelent meg Bienenstock Lipót és Fia Deák Ferenc utca 23. szám alatt levő bélyegzőkereskedésében és ott egy gumibélyegzőt rendelt. A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank pénztára felirattal. A vevő bejelentette, hogy a bélyegzőre sürgős szükség van és kedden délután, amikor a bélyegző elkészültét ígérték, személyesen jön el azért. A megrendelt bélyegzőt gyanúsanul el is készítették és a többi kész rendeléssel együtt a cég főnöke: Bienenstock Henrik elé tették. Bienenstock Henrik minden egyes bélyegzőt gondosan át szokott vizsgálni és a szokatlan bankbélyegző feltűnt neki. Amikor pedig megtudta, hogy a bélyegzőt egy fiatalember rendelte meg, szükségesnek találta, hogy óvatosságból kérdezzék meg telefonon a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankot a bélyegző ügyében.

A banknál nem tudtak semmit a bélyegző rendelésről, de azt válaszolták, hogy lehetséges az is, hogy a bélyegzőt egyenesen a pénztártól rendelték meg. Bienenstock telefonált a pénztáros-tálynak, ahonnan Beck Gusztáv főtisztviselő ugyanazt a választ adta: Bélyegzőt nem rendeltek, arra szükségük sincsen. A főtisztviselő felette gyanusnak találta a bélyegzőrendelést és hajlandó volt arra, hogy átmeny a bélyegző kereskedő üzletébe és ott bejárja a bélyegző megrendelőjét, aki kedden délutáni két órára jelentette be, hogy eljön a bélyegzőért.

A banktisztviselő és a bélyegző gyáros félóránál hosszabb ideig izgatottan vártak a szélhámosra, aki kevéssel fél három után megjelent az üzletben. Beck Gusztáv azonnal eléje lépett és megkérdezte:

— Kinek a megbízásából rendelte ön ezt a bélyegzőt? Ön nem tisztviselője a Leszámitoló Banknak!

A fiatalember elsápadt és az első pillanatban a kijárat felé hátrált. Mikor látta, hogy az ajtót Bienenstock már elárta, nyugodtságot erőltetett magára és nagy biztonsággal felelt:

— Gyémánt Béla vagyok. A bélyegzőt Strassnecz cégvezető ur megbízásából rendelttem meg!

A bank főtisztviselője megdöbbenve hallotta ezt, bár azt azonnal hihetetlennek tartotta, hogy Strassnecz cégvezető összeköttetésben lehessen a gyanús emberrel. Beck nyomban telefonált a Leszámitoló Bankba és a cégvezetőt kerette. Strassnecz álmélkodva hallott a reá hivatkozó bélyegző megrendeléséről és határozottan kijelentette, hogy bélyegzőt senkivel sem rendeltetett, Gyémánt Béla pedig egyáltalán nem ismeri. Miután a csaló tovább is erősködött, hogy a cégvezető megbízásából járt el, Strassnecz is átjött a bélyegzőkereskedésbe.

— Ezt az embert ismerem! — kiáltotta Strassnecz, amikor az üzletbe lépett és a fiatalembert meglátta. — Kétszer találkoztam vele a kávéházban, de nekem Diamant Béla néven mutatkozott be.

A szembesítés után a cégvezető eltávozott és Diamant bevallotta, hogy a bélyegzőt hamisítás, illetve csalás céljára rendelte meg.

— Nem én vagyok az egyetlen bűnös, — mondta. — Társaim is vannak, azonban most még nem árulom el a nevüket.

Azután teljes részletességgel elmondta a felfogatosan kieszelt csalás tervét. A csalás gondolatát egy hivatalos hirdetményből merítették. A hirdetményben a közoktatási minisztérium egy közalapítványi erdő eladására hirdetett árverést. Diamant és társai azt tervezték, hogy az erdőre valószínűs értéknél harminc százalékkal drágább

ajánlatot tesznek és négyszázötven ezer koronát ajánlanak az erdőért. Ajánlatuk, mint legkedvezőbb, kétségtelenül elfogadásra talál és nyomban a megvétel után egy-két százezer koronáért tovább adják az erdőt. A vételárát a Leszámitoló Bank hamisított letéti jegyeivel akarták kifizetni és már az ajánlat mellé szükséges 40–50.000 korona bánatpénzt is ilyen hamisított letétijeggyel igazolták volna.

Erre a célra kellett a csalóknak a Leszámitoló Bank pénztári bélyegzője, amelyet a már beszerzett Leszámitoló Bank-beli levélpapírosra hamisított letéti nyugták alá tűttek volna. A csalóknak az volt a tervük, hogy az erdőt negyedmillió koronáért tovább adják oly gyorsan, hogy ezzel a pénzzel még a csalás felfedezése előtt külföldre szöknek. — Vallomása végén Diamant újból azt hangzottatta, hogy tervét büntetésaival együtt dolgozta ki és hajtotta volna végre.

Beck a csaló előadásáról telefonon jelentést tett Havas igazgatónak, aki úgy intézkedett, hogy a Leszámitoló Bank nevében kérjék a rendőrség közbelépését. A főkapitányságról érkező detektívek azonnal Sándor László kapitány elé állították Diamantot, aki megismételte vallomását. A rendőrség megállapította, hogy Diamant Gyémánt Béla magántisztviselő volt, azonban már huzamosabb idő óta állás, foglalkozás nélkül él a fővárosban.

Budapestről jelentik: A Leszámitoló Bank a Diamant féle csalásra vonatkozólag nyilatkozatot tett közbe, melyben kijelenti, hogy a banknak az egész dologhoz semmi köze sincs. Az esti lapok a bank egyik főtisztviselőjének nevét is említették, erre vonatkozólag a bank kijelenti, hogy az illető tisztviselő két évtized óta áll már a bank szolgálatában, teendőit mindig a legnagyobb pontossággal és becsületességgel látta el, úgy hogy hozzá a gyanúnak még az árnyéka sem férhet.

Ki lehet parlamenti őr?

— Országos pályázat. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 5.

A hadügyminiszter ma küldötte el a katonai parancsnokságnak a képviselőházi őrség szervezésére vonatkozó felhívást. Az őrség egy tőzisztből, egy főtisztból, mint a törzsiszt helyetteséből, egy főtisztból, több segédőtisztből és a legénységéből fog állni. Az őrség legénységi állománya hat palotafőrmester, negyvennyolc palotafőrmester és három tiszti szolga. Az egész állomány tehát hatvan főből áll. Az őrségbe felveszik a közös hadsereg, magyar honvédség, vagy cserdőrség, magyar honoságu tényleges, vagy nyugdíjállományban lévő tagjait. Hadiszolgálatokra teljesen alkalmasoknak kell lenniök, azonkívül megkívánják, hogy magyarul beszéljen tudjanak és szellemi képességükben és erkölcsi tekintetben kifogástalanok, továbbá hogy nőtlének legyenek. Három hónapig tart a próbaszolgálat és csak azután osztják be az őrséghez, ahol legfeljebb hat évig szolgálhatnak. Ha az őrség valamely okból megszűnnek, úgy a tisztek, mint a legénység a közös hadsereghez, a magyar királyi honvédséghez, illetve a cserdőrséghez kerülnek vissza. A parlamenti őrség tagjai fizetésük mellé pótdíjat kapnak, mely a törzsfizetés ötven százaléknak felel meg körülbelül. Diszruhát és egy-szersmindenkorra hatszáz korona egyenruhazati járulékot is kapnak.

A rubázaton, lakáson és teljes élelmezésen kívül a főrmester pénzben 1800, az őrmester 1500 korona fizetést kap, amely pénzbeli illetéket két évenként százötven kozonával emelik. A legénység tagjai külön engedéllyel meg is nőstülhetnek és az esetben évenként hatszáz korona lakbért és élelmezésre szintén hatszáz koronát kapnak. A pályázati kérvények szolgálati uton a honvédelmi miniszterhez intézendők a legkésőbb a hó tizenötödikeig beadandók. Közvetlenül a Ház elnökségéhez, vagy direkt a honvédelmi miniszterhez nem lehet a kérvényeket beadni.

Támad a török sereg.

— Drinápoly ostroma és a háború eseményei. —

Távirati tudósítás.

Arad, február 5.

Konstantinápoly, február 5. A hadügyminisztériumból jelentik, hogy a bolgár ostromló csapatok nagy nyomattékkal folytatják Drinápoly bombázását és ugylátszik, hogy a bolgárok a fegyverszünet ideje alatt tügeiket valamivel közelebb hozták a városhoz. A bombázás eredményéről még nem érkezett megbízható hír. Jól értesült körökben erősen tartja magát az a hír, hogy legközelebb újra megkezdődik a békétárgyalás és hogy ez a második háború csak rövid tartamu lesz.

Konstantinápoly, február 5. A bolgárok Drinápolyt kelet és délfelel támadták meg. Rettenetes bombázást kezdtek a város ellen, amelyre a bezárt hadsereg ugyanoly erővel felelt. A bolgárok erősen bombázzák a keleti és déli erődöket, de a török vártűzéség kitűnően beválik. A városnak eddig semmi baja sincsen. Az ellenfelek futóárkai egyre jobban közelednek egymáshoz.

Konstantinápoly, február 5. Sükrü basa tegnap este dróttalan táviratban jelentette: A bolgárok tegnapi támadását minden bátorságuk és elszántságuk mellett is, véresen és győzelmesen visszavertük.

Szófia, február 5. Hetfőn éjjel tizenegy órakor a bolgárok bombázni kezdték Drinápolyt és egyik városrészt felgyújtották. A törökök csak gyöngéden feleltek az ágyúzásra. A törökök ezután puskatűzelet kezdtek, amelyre a bolgárok nem feleltek. Tegnap egész nap és még este is folyt az ágyúzás.

Londón, február 5. Drinápoly ellen negyven szerb héthüvelykes ágyú van működésben. Szerb jelentések szerint a drinápolyi ostromlott hadsereg eleseggel jól van ellátva, de nincsen fűtőanyaga. A vérhas erősen terjed és a betegek számára nincs orvossg. Ezzel szemben egy drinápolyi lakos, aki az ostromlott városból ki tudott menekülni, azt jelenti, hogy a város semmiben sem szenved szükséglet és hogy az iskolák még a legutóbbi napokban is nyitva voltak.

Gallipoli, Csataldzsa.

Konstantinápoly, február 5. Gallipoli félszigeten törökök és bolgárok közt nagy csata folyik. Mind a két részen rendkívül nagy a veszteséglottakban és sebesültekben.

Konstantinápoly, február 5. Gallipoli előtt nagy csata kezdődött. Két bolgár ezred Kadiköj mellett megkezdte a harcot, de a törökök visszaverték a bolgárokat a óriás veszteséget okoztak nekik.

Konstantinápoly, február 5. A bolgárok tegnap Dedeagacs Gallipoli mellett a görög flotta oltalma alatt csapatokat szállítottak partra. A török csapatok nagy energiával feleltek a bolgárok tüzelesére. Ezzel szemben egy török miniszter tegnap este kijelentette, hogy Gallipoli vagy Csataldzsa mellett folyt harcokról eddig nem érkezett hivatalos távirat. Más hírek szerint a bolgárok Csataldzsát visszavonulásuk után felgyújtottak.

Szkutariért.

Kattaró, február 5. Szkutari előtt nagy hévvel újra megkezdődött a harc. A szerb segédszapatok mozsaragyukat és nagy ostromágyukat állították föl a Tarabos hegyre és a várossal szemben. Az óriási hideg nagyon megnehezíti a csapatok mozgatait.

Törökország pénzügye.

Konstantinápoly, február 5. Egy volt török miniszter Törökország mostani pénzügyi helyzetéről a következőket jelentette ki: Törökország oly intézkedéseket fog tenni, amelyek kellemtellenül érintik majd a hatalmakat. Minthogy a béke Kiamil basa javaslata szerint nem jött létre, a kormány kénytelen kényszerintézkedéseket tenni, hogy a háború folytatásához szükséges pénzt előteremtse. Ilyen intézkedés elsősorban moratórium

elrendelése és kényszerkölcsön fölvétele, amelyet a kormány a dohánykoncesszió és a viágítótorny koncesszió meghosszabbításával garantálna. Mind a kettőre nézve már tettek a kormánynak ajánlatokat.

A minisztertanács megint foglalkozott az aktuális pénzügyi kérdésekkel, mert a függőben lévő pénzügyi műveletek egyike sincs még befejezve.

A portának háboru célokra rendelkezésére álló pénzt öt millió fontra becsülik. Ehhez az új török bizottság saját alapjából másfél millió fonttal járult.

Legujabb hírek.

Konstantinápoly: Mai hírek szerint délután három órakor a törökök a csatadzsai vonalon offenzívába léptek át s a tüzéség heves tüzelést kezdett a bolgárok ellen. A támadás kimenetéről részletes hírek még nem érkeztek.

Szofia: Egész nap tartott Drinápoly ostroma és különösen a délkeleti front körül heves az ágyúzás. Szófiában azt beszélnek, hogy tegnap ezer török katona szökött a bolgárokhoz. Csatadzsánál is folyik a harc, de erről még nincsenek részletes hírek. A bolgárok azt mondják, hogy eddig ötszáz török esett el és a török táborban egyes ezredek lázonganak.

Berlin: A bolgár követségre távirat jött, hogy Drinápoly ágyúzása szakadatlanul tart s a török védőrség ellenállása szemmel láthatólag gyöngül. Gadipolinál is előre nyomulnak már a bolgárok. Azt a hírt, mintha két bolgár követ elutazott volna a béketárgyalások megkezdésére, megcáfolják.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Szófiából: Windischgrätz Lajos herceg az osztrák-magyar monarchia kiküldöttje, ki mint önkéntes harcolt s kit Janel pasa elfogott, most visszaérkezett. Vitézségi érdemeiért tüntették ki.

Konstantinápoly: Mahmud Saitet passz nagyvezér titkára kiseretében Csatadzsába utazott.

Belgrád: Ma este alig érkeztek hírek a drinápolyi harcokról. Ma este újabb szerb divíziót küldöttek Drinápoly elé, úgy hogy a Drinápoly előtt lévő szerb katonaság száma eléri már a hatvenezretet.

Vilmos császár a háborúról.

— Keletporoszország ünnepe. —

Távirati tudósítás.

Königsberg, február 5.

Keletporoszország városai ma ünnepelték száz éves jubileumát annak, hogy Napoleon ellen megindították a harcot, melynek sikeres eredménye főként a keleti lakosság érdeme. A templomokban ünnepélyeket tartottak, s leleplezték York szobrát. Vilmos császár, a trónörökös és neje szintén ideérkeztek és részt vettek az ünnepélyes istentiszteleten. A provinciák tartományi üléseit a császár beszéde nyitotta meg, melyben őszinte örömeinek adott kifejezést, hogy eljutottak az az évszázadhoz, amely a nagy harcok, melyet a korzár ellen indítottak, ki egész Európára ólom-sulllyal nehezedett. A beszéd első részében foglalkozott a francia hadjáratról s kijelentette, hogy Poroszországa az érdem, hogy Napoleon ellen a sikeres küzdelmet megindították. Ezután a következőket mondotta:

— Most ismét tizenhárom évszámot irunk, melyben szerencsés irányban változott a kor képe. Előttünk áll szilárd egységben német birodalmunk nemor erkölcsével és jól felszerelve mindennemű támadás ellen. A haditettek helyét az áldásos béke munkája foglalta el. A gazdagság virágzik, tudomány és technika fejlődik, város és falu jólétnek örvend s a száz év előtti események nyomatékos intelmül szolgálnak, hogy nem harci babér, hanem a jólét biztosítja a népek sorsát és jövőjét, az az erkölcsi erő, amely benne rejlik. Ennek gyökerei az istenféllem, a kötelességtudás, a hazaszeretet és királyhűség. A mai napot nem ünnepelhetjük meg szebben, mintha újból

fogadalmat teszünk, hogy multunkhoz és atyáinkhoz mindenkor méltóak leszünk és az örökségként ránk maradt eszményeket ápoljuk, mert ezek képesítettek bennünket arra, hogy drága hazánkat áldozatkészséggel szolgáljuk. Remélem, hogy Keletporoszország provinciája úgy, mint száz év előtt, a jövőben is mintaképe lesz birodalmi testvéreinek és a tett embereit fogja szolgálatni, ha, azíttl isten óvjon, egyszer majd ismét kénytelenek volnánk harcba szállani a haza becsületéért és szabadságáért.

HIREK.

A román főispánok.

(A béke ára)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Néhány héttel ezelőtt írtunk róla, hogy a kormány és a román politikai élet vezetői között békés közlekedés mutatkozik. Olyan hír is szárnyra kelt, hogy a románoknak nagyobb tért engednek a magyar hivatali életben, sőt egyes román vármegyékben román főispánokat is neveznek ki. Akkor sokan képtelenségnek mondták ezt a tervet, azonban a következmények mégis azt igazolják, hogy valószínűleg mégis beteljesedik ez az optimista jövő festés.

Mai lapunk vezérhelyén máltatjuk ama híreket, amelyek a román-magyar békekötés előjeleiről szólnak.

Ama román politikus, aki jól ismeri a békeakció részleteit, megkérdeztük e hírekre vonatkozóan s a következő fölvilágosításokat adta:

— Hónapokkal ezelőtt megmondtam már önöknek, hogy a román politikában jelentős változás készül. Az események és a bekövetkezett tények igazoltak engem. Az is kétségtelen, hogy a román intranzigensek nem saját elhatározásukból fogadják el a magyar kormány béke feltételeit, hanem a román kormánykörök utmutatása alapján deferálnak. A legközelebbi jövőben a román-magyar viszony teljesen megváltozik; a magyar kormány most már hivatalosan tárgyal a román politikussal, amit ők nagy győzelemnek tartanak. Eddig ugyanis Tisza István csak a román főispánokat vonta be békeakciójába, most azonban már szükségesnek tartja a politikussal való beható tanácskozást is. Ez helyes és célravezető, mert tagadhatlan, hogy a politikusoknak is sok befolyásuk van a népre. Azt is határozottan állíthatom, hogy legközelebb román főispánokat neveznek ki. Aradon két román férfiúról tudom, hogy Erdélyben főispánokká szemeltek ki.

— A király állapota. Bécsből jelentik: Ma délelőtt ismét gazdátlan híresztelés került forgalomba, hogy a király rosszul van. Hivatalos részről azonnal megcáfolták ezt a híresztelést s törzsei manővernek minősítették. Ő felsége a szokott időben kelt fel, délelőtt az államügyeket intézte, majd hosszú sétát tett a fülkerti és egészen jól érzi magát.

— A császár hamisított sürgönye. Strassburgból jelentik: Weissenburgból távirat jött ide azzal a jelentéssel, hogy Vilmos császár Weissenburgban tartózkodik, csapatszemetőst tart, innen pedig a délután folyamán Strassburgba érkezik. Erre a hírre az egész várost fellobogozták, a kaszárnyák legénysége, a tisztok, a tábornokok, Joachim herceg is kimentek a császár fogadására s minden előkészületet megtettek, hogy a császárt méltóan fogadják. Délután négy óráig várak s addig, minthogy a császár nem érkezett meg, telefonon érdeklődtek a weissenburgi katonai állomás parancsnokánál. Ekkor derült ki, hogy onnan senki nem táviratozott, a német császár nincs is Weissenburgban. Vizsgálatot indítottak, hogy az apokrif távirat feladóját kinyomozzák.

— Az aradi kulturpalota kandeláberei. Mericskay Ferenc Arad fia, akinek Párisban elsőrendű dísz és műlakatos-telepe van, néhány hét előtt az aradi Kossuth-asztaltársaság előtt azt a kijelentést tette, hogy Arad valamelyik parkjának vagy nyilvános épületének díszítésére hajlandó egy monumentális díszlakatos művet készíteni és azt a város közönségének díjtalanul átengedni. Mericskay az asztaltársaságot kérte fel, hogy a díszmű milyenségére és helyére véleményt adjon. Az asztaltársaság arra kérte Mericskayt, hogy az aradi kulturpalota oszlopos főbejáratához vezető nagy nyílt lépcsőzet oldalfalain elhelyezendő két kandelábert készítsen. Az asztaltársaság a lépcsőzet és az épület méreteit Mericskaynak megküldötte, mire Mericskay az asztaltársasághoz intézett levelében kijelentette, hogy a kovácsolt vasból készült és a leggazdagabb francia ornamantikával díszített kandelábereket mielőbb Aradra küldi. Mint értesültünk az asztaltársaság a két műtárgynak vámmentes behozatala iránt tett lépéseket.

— Az általános sztrájk. Budapestről jelentik: A szociálisták ma negyvennégy helyen tartottak gyűlést. A szónokok körülbelül mindenütt egyforma módon tárgyalták a választójog kérdését s kijelentették, hogy miután nem várható, hogy a parlamenti bizottság módosításai a választójogi tervezet lényegét megváltoztatnak, ennélfogva már most készülniök kell arra, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel meggátolják a törvényjavaslatnak törvényerőre való emelkedését s természetesen elsősorban az általános sztrájjal fogják ezt elérhetni. — Brüsszélből jelentik: A szociáldemokrata párt ma ülést tartott, melyben elvben kimondották az általános sztrájkot a belga választójog érdekében, végleges döntést azonban csak 12-én fognak hozni a szavazás megejtése után.

— Egy orvos tragikus halála. Néhány nappal ezelőtt jelentették a lapok, hogy Dózsa Lajos dr. a makói közkörház főorvosát királyi tanácsossá nevezte ki a király. A főorvos családja a kitüntetés alkalmából szombaton estélyt akart adni rokonai és jóbarátai számára. Dózsa dr. ma délelőtt épen a postára igyekezett, hogy vidéken lakó rokonait táviratban kérje föl az estélyen való megjelenésre. Az posta közelében az utcán összeesett és azonnal meghalt. Szívrozhúddal állapították meg a halál okául. Dózsa dr.-nak Aradon rokonai vannak.

— Orvosi kinevezés. Urbán Iván báró főispán az aradmegyei közkörháznál megüresedett alorvosi állásra Schmidt Janos dr. brassói kórházi segédorvosát nevezte ki.

— Oroszország és Kína háborúja. Ázsiai birtokok miatt tudvalevően Kína és Oroszország között állandó a villongás. Szentpétervárról most azt táviratozzák, hogy a két ország között tavaszkor kitör a háboru és az oroszok már komoly csapatmozdulatokat tesznek a határon.

— Tizenkét éves anya. Marburgból táviratozzák: Karboff építőmester 12 éves leánya Marinkz, fiugyermeket szült. A szerencsétlen gyerekanya, hogy szegényét eltítkolja továbbra is, — 17 éves nővére segítségével — újszülöttjét konyhakéssel lemészárolta és feldarabolva egy ciszternába dobta, ahol a hullarészeket meglelték. A két leányt letartóztatták.

— A színésznő és a kis kadét. Nagyvárodról jelentik: Jakab Biri, a színház karhölgye és egy nagyvárad kadét feléve szerelmesek egymásba. A kadétot annyira magával ragadta a szerelem, hogy adósságokat csinált és kénytelen volt Amerikába vándorolni. A színésznő néhány napja színtelen eltűnt és levelében azt írta, hogy elmegy a kadétja után.

— Aradon készült hamis két koronások. Az Arad városi fogyasztási hivatal tegnap beüldött a rendőrségre egy hamis két koronást amellyet egy aradi korcsmáros által lizetett összeg közt találtak. Minthogy a rendőrségnél ezenkívül még két darab hamis két koronást szolgáltatott már be az elmúlt napokban, Green Nándor főkapitány elrendelte a nyomozást abból a feltevésből indulva ki, hogy a hamisítványok Aradon készülnek. Ezt megerősítette az a tény, hogy egy aradi kereskedő jelentkezett, akinél egy előtte ismeretlen leány hamis két koronással fizetett és azt mondotta, hogy azt Csordásné nevű asszonytól kapta. A rendőrség tudta, hogy Csordásné egy Sztojka György nevű rosvott multu géplakatos az édesanyja. Sztojka a múlt év szeptemberében szabadult ki a szamosújvári fegyházból, ahol rőv és fel esztendőit töltött különféle büntetésektől. A nyomozással megbízott detektívek előállították Sztojka szerelőjét, egy Varga Erzsébet nevű leányt, aki Budapestről jött Sztojka-val radra. Az beismerte, hogy ő több hamis két koronást forgalomba hozott és ezeket a kedvese készítté gipsz modellel, az anyagot pedig annak édesanyja vásárolta. A hamisítványok igen primitívek, könnyen felismerhetők. Minthogy a pénzhamisító tegnap délután elutazott Aradról, a rendőrség országos körözését rendelte el. A lakásán tartó háztartás alkalmával találtak egy modellt, melyet lefoglaltak. A leányt a rendőrség letartóztatta.

— Kiírtotta a családját Prágából táviratozzák: Egy Prága melletti helységben borzalmas családirtás történt. Egy vendéglős feleségével egyetértve égnap lefekvés előtt szobája gázcsapját nyitva hagyta. Reggelre a szomszédok halva találták a vendéglőst, feleségét és öt gyermekét, akik közül a legidősebb tizenégy, a legfiatalabb négy éves. A családirtást anyagi zavarai feletti elkeseredésében követte el a vendéglős.

— Halálos baleset. Szerencsétlenség történt tegnap este az arad brádi vasúti vonalon. Juhász István brádi asztalos Aradra akart utazni és egy állomáson szállt ki kocsijából. A mikor a kocsiz főtámaszt jelzett, Juhász nem lépett fel azonnal a kocsijára és a sínnek mentén áldogáló ittas Juhászt a megindult vonat elütötte oly szerencsétlenül, hogy Juhász rendkívül súlyos sérüléseket, s agyrájdódást szenvedett. Főttek a vonat, hogy majd az aradi kórházban elhelyezték, utközben azonban Juhász István meghalt.

— Gyermekelőadások az Apollóban. Csütörtök délután ismét hangos lesz az Apolló színház nézőtere a gyermekek örömszáivától. Három órákor kezdődik az első előadás, négykor pedig a második. Mind a két előadásban pompás humoros képek és tanulságos természetutáni felvételek és sportképek kerülnek vetítésre.

— Az áldoktor. Hoffmann Horvát Aladár foglalkozás nélküli egyént, ki magát orvosnak adta ki, s különböző szélhámosságokat követett el, Temesváron letartóztatták a Budapestre szállították. Az a hír, mintha Hoffmann egy Libnic-ker Olga nevű leánnyal Budapestről szökött volna meg, nem felel meg a valóságnak.

— Az erdők királya. (Nagy drungel dráma.) A legnagyobb szenzációnak kijáró érdeklődés mellett került színre az Urániában. Az erdők királya című nagybátu drungel dráma. Ideigatottabb ez a hatalmas kép a legrefináltabban megkomponált társadalmi drámánál is. Az oroszánok, tigrisek és párduek egész tömege vonul el a néző szemei előtt, nem állatkerti beállításban, hanem kőnn a vadon természetben, iraitlan őserdőben, keresztültörhetetlen cserjésekben, úgy ahogy a valóságban élnek. Ilyen élethűséggel még soha sem került előlk farmer dráma. A dráma hatása egyszerűen leírhatatlan, a közönség foci nálva nézi végig a csütörtöki utoljára színre kerülő szenzációs képet.

— Megfojtotta az édesanyját. Bajáról jelentik: Dobos János földműves az istálló elkerített helyén tartotta már évek óta 77 éves öreg édesanyját, özvegy Dobos Jánosnét. Enni is keveset adott neki, úgy, hogy a szerencsétlen öreg asszony, fia távollétében gyakran kiszökött a városba koldulni. Az utóbbi időben már eszelős lett és féltelmetlenül járt az utcán. Tegnapelőtt Dobos János megtudta, hogy az anyja koldulni jár, amiről olyan dühbe jött, hogy az istállóba rontott és megfojtotta az öregasszonyt. Letartóztatták.

— Adományok. Özv. Cibre Gergelyné hat gyermek özvegynek Stern Mancsi Borosjénő 5 koronát, N. Arad 2 koronát, N. N. Arad 5 koronát, továbbá Weisz Simonné varrónőnek 5 koronát és Ró/Benőnek 10 koronát küldött N. N. Aradról.

— A t. kereskedelmi és irodai alkalmatosságok figyelmébe! Tisztelettel értesítem, hogy örnr hó elején a Pichler Sándor írógépvállalat kapcsolatosan, annak helyiségében. Házinger-utca 5. új esti könyvelési tanfolyamot meg nyitottam. Tandíj havi 10 korona. Engel Mór tanfolyamvezető. 827

— Üzletfelosztás folytán az Üveg és Porcelán Verzenyáruházban, Weitzer János-utca (főpostával szemben) mindennemű üveg, porcelán, lámpa, chinaezüst és terrakotta dísz tárgyak és használati cikkek eredeti gyári áron lesznek elárulva. Képekretékben óriási választék legolcsóbb árban. Telefon 934. 888

— Illatszerek, arckrémek, hölgyporok, kézfinomítók, szappanok, hajfestékek, hajvizek, kölni vizek, szoba illatok, fogpor, fogpaszták, szárvizek az összes cosmetikai cikkek, fésűk, hajtűk, kefe és háztartási cikkek legolcsóbban Hegedűs Gyula cégnél.

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főtájást egy eredeti Kárpáti-tőle tojféján elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 7081

— Házasulandók figyelmébe! Jegygyűrűk, pompás briliáns ékszerek és aranyáruk egyedül a készítőnél nagyválasztékban legolcsóbban kaphatók. Waldmann I. ékszerműves, Arad, Szabad-ság-tér 14. 601

— Fizetése képtelen kereskedők egyeztetését és moratorium megszerzését elvállalja „Kereskedelmi Egyeztető” iroda Arad, Simonyi-utca 9. sz. Telefon szám 828.

— Olvasó közönségünk b. figyelmét felhívjuk Fischer Mór üveg és lámpaárucégnek mai hirdetésére.

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, főkönyvek és irodai szerek Kerpel Izsóéknál olcsón kaphatók.

— Falemezék (Pappe) olcsón kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében.

— Legjobb hegedűhurok és töltőtollszárak Kerpel Izsóéknál kaphatók.

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-bölyök. Telefon 816.

TANÜGY.

A tanítók küldöttsége Tisza Istvánnál.

Távtrati tudósítás.

Budapest, február 5

A tanítók országos egyesületének választmányi ülése ma délelőtt elhatározta, hogy a neves politikusokat küldöttségileg fel fogják keresni s pártfogásukat kéri a tanítók fizetésrendezése érdekében. E határozat következtében délután felkeresték Tisza István grófot, aki szívesen fogadta a tanítóK küldöttségét.

A szónok előadta a tanítók bajait és kérelmeket, mire Tisza kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel és szeretettel fog az ügygel foglalkozni, egyelőre nem tudja, milyen kihatással lenne az állami tanítóknak az 1893. IV. t. c. alá helyezése, nem ismeri az akadályokat, melyek útját állják annak, hogy az állami tanítótságot a törvény hatáskörébe vonják. Ami a fizetésrendezést illeti, ezzel a kérdéssel eddig is szívesen foglalkozott. Kéri a tanítókat, hogy óvakodjanak minden olyan lépéstől, mely a presszió jellegével bírna.

Mindent meg fog tenni, ami csak hatalmában áll: ez nem lehet már, miőt közreműködés érdekében. Már most jelzi azt, hogy az a körülmény, hogy a telekezeti és községi tanítók rangsorba nem oszthatók, nem lehet oka annak, hogy az állami tanítókat tisztviselői fokozatokba ne sorolják. Végül kijelentette Tisza, hogy közreműködésének eredményéről a tanítók országos szövetségének elnökét értesíteni fogja.

A tanítói választmány ezután abban állapodott meg, hogy amíg Tisza válasza nem érkezik meg, addig a délelőtt folyamán felvetett rendkívüli közgyűlés összehívását nem tartja indokoltnak.

TARKASÁGOK.

(Tíz korona) Vasárnap történt Jászai Oszkár előadásán, amely alkalmattal tudvalevően a közönség zsúfolásig megtöltötte a városháza nagytarmét. Amikor Domán Sándor szőnyegkereskedő a terembe ment, már nem volt egyetlen áres ülőhely sem. Ojalópett Bokor Alajoshoz, a Magántisztviselők Egyesületének elnökéhez, aki egy szép aradi urileány mellett tilt kényelmesen és boldogan, Domán némi irigységgel szemlélte a kitűnő helyre telepedett elnököt, aztán barátságosan szólott hozzá:

— Nem volnál szíves átengedni a helyedet?

Bokor a szép kisasszonyra pillantott:

— Ha a kisasszony nem ellenzi, átengedem a helyemet, de nem ingyen.

— Helyes — mondta Domán, — adok tíz koronát, ha átengeded a helyedet.

Bokor fölkelt, Domán pedig átadta neki a tíz koronát és leült. A hölgy nagyon boldog volt és eme nagyszerű érzésének már kifejezést is akart adni, amikor Domán odaszólt Bokor elnöknek:

— Kérlek, én egy éve nem fizettem tagsági díjat a magántisztviselők egyesületében. Erről a tíz koronáról küld el nekem a tagsági nyugtát.

(Mi a váltó?) Egy eladósodott aradi kereskedő (tessék kitalálni, kicsoda?) az utóbbi időben egész nap ír. Ez az irodalmi munkásság azonban egészen speciális: a kereskedő csak a nevét írja le, azt is váltóra.

A kereskedő kis fiának tanítója a napokban megkérdezte az osztályban a tanulóktól:

— Fiúk, ki tudná megmondani, mi az a váltó?

Elsőnek a kereskedő kis fia jelentkezett:

— A váltó az egy hosszú papíros — mondotta — amin van bélyeg és keresztben rajta van a papa aláírása!

MULATSÁGOK.

(=) A kereskedelmi utazók estélyének tombolája, melyet a február hó 8-án a Fehér Kereszt nagyertermében tartandó táncestélyen fognak megtartani, páratlan lesz a maga nemében. A rendezőség agilis munkája következtében körülbelül 2000 tárgyat gyűjtöttek már össze. A tombolához csupán annyi jegy lesz kiadva, ahány tárgy van, úgy, hogy minden tombolajegy nyerni fog. Erre való tekintettel, továbbá, hogy a kisorolando tárgyak szép és hasznos dolgok, a tombolajegyek áratját 50 fillérrel árusítják. A leg több tombolajegyet árusító hölgyet egy értékes ajándékkal lepi meg a rendezőség. A műsor iránt is nagy érdeklődés nyilatkozik meg és különösen Fényes Anuska új műsorszámait elő néz nagy érdeklődéssel a közönség. A műsort tánc követi, melyhez G. urkovics Arad-ás zenekara szolgáltatja a zenét.

TÖRVÉNYKEZES.

§ Elítélt rablók. A múlt év október 12-én Pakurár Miklós, Petik János és Hukucza Demeter aradi rapszamoslegények a Gruber féle korcsmában mulattak együtt. Éjfél felé elfogyott a pénzük s ekkor Pakurár indítványára a görög katolikus templom építkezésénél emelt ideiglenes bódéhoz mentek, hogy ott valamelyik munkást kirabolják. Petik és Hukucza az ajtónál őrt álltak, míg Pakurár rájámadt a kunyhóban alvó Szika Ilrere, fejtofogani kezdte s így kényszerítette, hogy pénztárcáját, amelyben kilenc korona ötvenhat filler készpénz s egy piros kőves rézgyűrű volt, adja. Az aradi esküdtbíróaság ma rablás büntette miatt vontat felelősségre a három suhancot, akik közül a bűnösöket kimondó verdikt után Pakurárt 8 havi börtönrre, Petiket és Hukuczát pedig három-három havi fegháza ítélté a bíróság. Petik és Hukucza büntetését a vizsgálati fogsággal kioldótnak vették.

TUBERIN

Siessen addig, míg nem késő egészségét viasszaszezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezzünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyű elhanyagolás sokszor végzetessé válhat. A meghűlésből eredő köhögés, rekedtség, nehézség, mehöléltetés és a légzőszervek hirtelen megbetegedéseinek kitűnően bevált orvosi előkezelések **TUBERIN** Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 6 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5. szám

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Aradi Kereskedők Takarékszövetkezete elmúlt üzleti évét igen kedvező eredménnyel zárta le. A tizedik évébe lépő intézet heti és havi törzsbetétei a múlt év végén 1.421.741 koronát, kölcsönei 1.925.180 koronát terznek ki. A tiszta nyereség 80.476 kor. 55 fillér. A felszámoló évtársulat tagjai törzsbetétenként az öt éven át teljesített 180 kor. befizetés után 19 kor. nyereség-részesedést kapnak. A Szövetkezet fejlődése különösen a heti törzsbetétek növekedése terén mutatkozik. A most alakult X. évtársulatba eddig mintegy 600 új tag lépett be 3400 törzsbetéttel; ezzel együtt a szövetkezet heti és havi törzsbetéteinek száma meghaladja a huszonezretet. A szövetkezet új évtársulatába tagokul jelentkezni, illetve törzsbetéttel váltani még mindig lehet az intézet hivatalában (Szabadság tér 7. sz. I. em.)

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tájékoztató.

Budapest, február 5

Készár.

A tőzsde a háborn hatása alatt áll, az irányzat szűkebbé jut kifejezésre.

Határár.

Áru	Ár	Ár	Ár
Búza 1912. áprilisra	11.76	11.77	11.72
Búza 1913. októberre	12.20	12.21	12.25
Róza 1913. áprilisra	10.01	10.02	10.08
Róza 1913. októberre	9.69	9.70	9.76
Tengeri 1913. májusra	7.74	7.75	7.76
Zab 1912. áprilisra	10.49	10.50	10.57
Zab 1913. októberre	8.85	8.86	8.88

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (febr. 5.)

Magyar hitel	818.75
Osztrák hitel	624.—
4% koronajáradék	84.80
Osztr.-magy. államvasút	712.—
Jelzálogbank	431.75
Lezártulóbanc	514.50
Hazai Bank	288.50
Magyar Bank	576.50
Keresk. Bank	3740.—
Rimamurányi	712.50
Salgótarjáni	764.—
Közuti Vasút	683.25
Városi Villamos	373.50

Bécsi értéktőzsde (febr. 5.)

Osztrák hitel	624.—
Magyar hitel	815.50
Osztrák-magyar államv.	707.—
Déli vasút	108.—

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Ársk 100 kilogrammonként koronák értékben.) 918. febr. 5. Búza 75 kilogrammos 20.85—20.85, 76 kilogrammos 20.85—20.75, 77 kilogrammos 20.85—20.95, 78 kilogrammos 20.95—21.05. Róza (prima) 18.10—18.20 (közep) 17.90—18.—. Arpa (seerfőző) 20.05—20.35, (takaróany) 18.10—18.30, Zab (prima) 20.00—20.30, közép) 19.00—19.40, Tengeri régi, (magyar) 19.70—19.90, új 11.20—11.40, (román) régi 19.25—19.50, új 10.80—10.50. Burgonya 100 kor. (fehér) 5.60—5.70, (sötét) 5.30—5.40.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1912. február hó 6-án:

B. Bérlet

B. Bérlet

Itt először:

Az árny.

Színjáték két részben. Irta: Lengyel Menyhért. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

I. rész. A próba.

Igazgató	Polgár S.	Paula	Novák Irén
Törös	Várnai Jenő	Krisztina	Harmath J.
Pécsi	Herold Ede	Az ügyelő	Ajtai Ödön

II. Rész. Az előadás.

Törősi	Várnai Jenő	Krisztina	Harmath J.
Any (Paula)	Novák Irén	Színigazgató	Polgár S.

Ezt követi:

A lányom.

Vígjáték 2 felvonásban Irta: Pásztor Árpád. Rendező: Szendrői Mihály.

SZEMÉLYEK:

Menyhárt	Várnai Jenő	Klara	Heppesné
Berger	Herold Ede	Tarar	Nagy Dániel
Kuncsár	Novák Irén	Az igazgató	Kahler K.

Kezdete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NYILTÉR.*

Gyenge, beteges gyermekek

hamar megerősödnek, ha a Scott féle csuka. májolaj Emulsiót rendszeresen kapiák. Sokkal izletesebb és élvezhetőbb lévén, mint a közönséges csukamájolaj, legtöbbször szívesen veszik, jól emésztik és a kedvező hatásra sem kell soká várni. A Scott féle Emulsió elősegíti a kemény hus keletkezését, erős izmok fejlődését és a csontokra gyakorolt hatása félreismerhetetlen. Az általános megerősödés folytán a gyermekek nemsokára több életkedvet és érdeklődést mutatnak és rövid idő után már vidáman látjuk ugrálni őket. A Scott-féle Emulsió, amelyben a csukamájolaj tápláló erejét az az ásványi alkotórészek lényegesen emelik, mint gyermekgyógyászati készítmény első helyen áll, de csak a valódi Scott-féle Emulsió.

8013

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszertár után próbaidőre küldünk.

Elveszett fülbevaló!

Folyó hó 2-án, vasárnap elveszett a róm. kath. templom és a Deák Ferenc utca 41. számú há közötti gyalogjáró utvonalon egy zafír köves briliánsokkal körülvett fülbevaló

A megtaláló a Deák Ferenc-utca 41. sz. házban 100 korona jutalomban részesül. 884

Mélyen tisztelt háziasszony!

Kisbecskereki Terézia-lisztből

Tésztaneműi

Pompásan Sikarúlnak.

Minden zsák eredeti ólomzárunk és zsákjegyünkkel van ellátva.

Képviselő: Dávid József ur, Arad.

Telefon 943.

772

Tartozik ■ Követel
praktikus

kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ara 20 fillér.

Amerikai és angol formájú
gyermek, leány és fiú cipők,
vizhatlan

Vadász cipők

Ózsi és téli, női és férfi cipők
a legjobb minőségben és leg-

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egyesüggárban

791

K 16-50 és K 20-50 árban

Kisárólag

WEINBERGER JANOS-NÁL

ARAD ÉS TEMESVÁR

Oppenheimer Mór

építészeti vállalkozó, műszaki és építészeti irodáját Szabadság-tér 17. szám alól Arad, Lázár Vilmos-utca 2. sz. (Farkas Ábrahám-féle házba) helyezte át.

Elvállal a legmegtérültebb árak mellett bármilyen építkezések tervezését, költségvetések elkészítését és az épületeknek a modern kor által megkívánt legcsinosabb kivitelbeni felépítését.

Kívánatra vidékre is megyek!

OPPENHEIMER MÓR építészeti vállalkozó irodája Aradon, Lázár Vilmos-utca 2. szám.

Jó megjelenésű, első fűszerkereskedő segéd

ki főleg nagykereskedésben működött, katonai kötelezettségének már eleget tett, a magyar és német nyelveken kívül esetleg a szerb nyelvet is érti, alapos szakismerettel bír, magas fizetés mellett,

alkalmazást talál
Brummer Kálmán
Áruházában Perjámoson.

427—1912. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az orosházi kir. járásbírósnak 1912. évi S. p. I. 410/4. sz. végzése folytán Dr. Vas Nándor ügyvéd által képviselt Jaskovics Lipót végrehajtató részére, végrehajtást szenvedett ellen 200 korona tőkekövetelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1298 koronára becsült ingóságokra a m. pécsei kir. bíróság 1912. V. 260. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyvarajson leendő megtartására határidőül 1913. évi február hó 10-ik napjának délelőtti 11 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt jószágok, gazdasági eszközök és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt M. pécse, 1913. évi január hó 27. napján.

Ragályi Gábor,
kir. bír. végrehajtó.

Magyar kir. honvédelmi miniszter. Körrendelet.

2616—1913. szám.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségének.

A. véderőről szóló 1912. évi XXX. t. c. 40. §-ának második bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak nősülhetésére vonatkozó tilalmat 1913. évi február hó 1-től kezdve újabb rendelkezésig megszüntetem.

A nősülési tilalomnak a megszüntetése a véderőről szóló 1912. évi XXX. t. c. végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás I. c. részének 43. §-ánál előjegyzendő.

Átmenetileg pedig akként intézkedtem, hogy az 1913. évi jan. hó 31-ig beérkező nősülési kérvények közül csak azok fognak itt érdemlegesen elintéztetni, melyekből kitűnik, hogy a nősülendő feleknek okvetlen érdeke, hogy még a folyó év január hóban lépjenek házasságra, míg a többi kérvények a körrendeletre való hivatkozással mint tárgvtalanok vissza fognak szar-maztatni, mivel az állítási kötelesek minden engedély nélkül nősülhetnek. Az eddigi kiegészítésre visszaküldött kérvények pedig többé föl sem terjesztendők, hanem ugyancsak a körrendeletre hivatkozással vissza adandók. E körrendeletet megfelelő számú példányban oly felhívással adom ki az összes magyarországi vármegyei és városi törvényhatóságoknak, valamint a horvát és szlavon ország megyei és városi hatóságoknak, hogy azt a leggyorsabb és legrészelebb körü közvétetel véget azonnal közöljék a járási tisztviselőkkel, s ezek után a községi előjárásokkal, ez utóbbiakat arra is kötelezve, hogy a nősülési tilalom megszüntetését az ott helyben szokásos módon adják tudtára a lakosságnak.

Budapest, 1913. évi január 20. án.

Br. Hazay Samu s. k.,
honvédelmi miniszter.

Arad, 1913. évi január hó 28.
A városi tanács.

1913. évi 336. szám.

Kincstári vadászat bérbeadása.

A lippai m. kir. főerdőhivatalnak alárendelt sistaróci erdőgondnokság kezelése alatt álló 8301 kat. holdas XII/A. B. jelzésű vadászterületnek az 1913. évi április hó 1-től 1928. évi március hó 31-éig terjedő tizenöt évre leendő bérbeadása iránt a lippai m. kir. főerdőhivatalnál folyó évi március hó 3-án délelőtti 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásán alapuló nyilvános árverés fog tartatni.

Vadállomány őz, sertevad és apró vad.

Kiküldési ár 200, 300, 500 korona évi öt-öt évenként emelkedő haszonbér.

Bánatpénz: 100 korona.

Bővebb felvilágosítás a nevezett főerdőhivatalnál és a sistaróci m. kir. erdőgondnokságnál szerezhető.

Lippa, 1913. évi január hó.

914

M. kir. Főerdőhivatal.

Alkalmi vétel

és eladások

Ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszertárában

Deutsch Izidor

Értes és ékszertárs

Waltzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek.

Telefon 438.

Telefon 438.

Új vállalat!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Vucsu J. Maxim utca 5/b szám alatt egy

tűzifa-üzletet

nyitottunk villanyerőre berendezett fűrészelő és aprító üzemet, ahol alandóan rakláron tartunk előrendű száraz aprított tűzifát. Ajánlunk: bükk-, cser-, gyertyánhasáb és dongófát úgy olaszra, mint felaprítva házhoz szállítva és pincébe berakva. Pontos és gyors kiszolgálás! A n. é. közönség szíves pártfogását kérjük kiváló tisztelettel 861

Folkmann és Lassner.

Nyomtatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t.-nél.

946. sz. 1912. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1912. évi 22450. sz. végzése következtében dr. Goldzieher Márton ügyvéd által képviselt Májer Gábor javára 200 kor. és jár. erejéig 1912. évi november hó 19-én fogatósított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 880 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, csikók, szalma nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kijelölt kir. járásbírósnak 1912. évi V. 512. sz. végzése folytán 200 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 19. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódió és eddig összesen 81 korona 20 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Székudvaron leendő megtartására 1913. évi február hó 10 napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kiszén, 1913. évi január hó 25. napján.

Balassa

919

kir. bír. végrehajtó.

A mezőhegyesi
cukorgyár
elad addig, míg
üzeme tart, közön-
ségesen préselt
friss

répaszeletet.

A szállítás körül-
belül

február 20-ig
eszközölhető.

Ajánlatokkal szolgál a

Mezőhegyesi Cukorgyár

Igazgatósága. 928

Nem titok többé,

hogy minden hölgy a HAJÓS-féle

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arcbrórt vakító fehérre varázsolja.
Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

Ara egy fogolynak 1 kor., Ibolya boltgyper 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

A legkitünőbb hatású nyálkaoldó
köhögés és rekedtség elleni szer a
Tussinál cukorka, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a Tussinál tea
a 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél.
fogva bárki legszívesebben veszi be.

M. kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1912. október 1-től.

Arad-Tóvis.							Tóvis-Arad.							Arad-Temesvár-Józsefváros.					Temesvár-Józsefváros-Arad.				
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvsg.	Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Vv.	Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.	Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.
Arad ... ind.	12:47	2:14	4:04	7:08	6:32	11:13	Tóvis ... ind.	8:15	3:51	10:57	2:05	8:17		Arad ... ind.	6:15	12:37	4:33	7:10	Temesvár-Jv. ... ind.	6:00	8:50	2:24	9:28
Óthalom ...	2:26	4:15			6:43	11:23	Gyulafehérv. (6)	8:33	4:18	11:16	2:30	8:18		Ujrad ...	6:28	12:49	4:45	7:19	Szentandrásh. ...	6:20	9:08	2:42	9:43
Maroscsicsér ...	2:37	4:24			6:52	11:33	Alvincs ... (6)	8:41	4:26	11:18	2:35	8:18		Németság ...	6:42	1:05	5:03	7:31	Merczfaiva ...	6:33	9:22	2:56	10:00
Györök Mene ...	2:49	4:37			7:07	12:01	Szászváros ... (1)	8:50	4:35	11:32	2:49	9:00		Vinga ...	6:55	1:18	5:19	7:45	Órczfaiva ...	6:44	9:32	3:06	10:10
Opálos megáll ...	2:55				7:17	12:13	Piski ... (6)	9:00	4:43	11:48	2:53	9:00		Merczfaiva ...	7:06	1:29	5:30	7:54	Vinga ...	6:56	9:43	3:17	10:17
Opálos ...	3:02	4:48			7:22		Déva ... (1)	9:08	4:51	11:53	3:01	9:08		Szentandrásh. ...	7:18	1:40	5:40	8:03	Németság ...	7:11	9:57	3:30	10:33
Radnabarakca ...	3:07	4:53			7:29	12:28	Marosillye (1)	9:16	5:00	12:04	3:06	9:16		Ujrad ...	7:28	1:53	5:52	8:13	Arad ...	7:38	10:22	3:47	10:51
M.-Radna (6)	1:21	3:15	5:01	7:45	7:29	12:28	Zam ...	9:24	5:08	12:12	3:12	9:24		Temesvár-Jv. ...	7:45	2:10	6:09	8:20					
Milova-Odv. ...	1:22	3:25	5:11	7:47	7:34	12:35	Szabadsz. ...	9:32	5:16	12:20	3:18	9:32											
Konop ...	3:49	5:42			7:54	1:03	Marosillye (1)	9:40	5:24	12:28	3:26	9:40											
Marosbors ...	4:06	6:05	8:17	8:10	8:10	1:13	Zam ...	9:48	5:32	12:36	3:34	9:48											
Soborsin ...	2:25	4:48			8:51	2:39	Opálos ...	9:56	5:40	12:44	3:42	9:56											
Zam ...	2:48				9:16	2:57	Opálos megáll ...	10:04	5:48	12:52	3:50	10:04											
Marosillye ...	3:14				9:35	3:05	Györök Mene ...	10:12	5:56	1:00	3:58	10:12											
Déva ...	3:47				10:07	3:13	Maroscsicsér ...	10:20	6:04	1:08	4:06	10:20											
Piski ... (6)	4:00				10:15	3:21	Óthalom ...	10:28	6:12	1:16	4:14	10:28											
Szászváros ...	4:07				10:23	3:29	Arad ...	10:36	6:20	1:24	4:22	10:36											
Alvincs ... (6)	4:43				10:31	3:37																	
Alvincs ... (1)	4:44				10:32	3:38																	
Gyulafehérv. (1)	5:13				10:33	3:39																	
Tóvis ... (6)	5:35				10:35	3:41																	

Arad-Nagykikinda										Vissza.			
Vv.	Szv.	Vv.	Vv.	Vv.	Állomások	Vv.	Vv.	Szv.	Vv.	6713	6711	6701	6715
6716	6702	6712	6714			6713	6711	6701	6715				
III.	III.	III.	III.			III.	III.	III.	III.				
—	6:42	1:08	7:24	Ind. Arad	5:55	11:12	3:15	—	—				
—	6:59	1:18	7:41	Ujrad-Kisszentmiklós	5:58	10:57	3:01	—	—				
—	7:18	1:39	8:02	Zádoriak	5:59	10:30	2:40	—	—				
—	7:28	1:47	8:10	Ujbedrog	5:59	10:18	2:32	—	—				
—	7:46	2:12	8:35	Fónlak	6:00	10:05	2:21	—	—				
—	8:00	2:27	8:48	Németszentpéter	6:01	9:40	1:58	—	—				
—	8:23	2:55	9:04	Munár	6:02	9:28	1:49	—	—				
—	8:21	2:49	9:03	Temesnagyfalu	6:03	9:13	1:36	—	—				
—	8:54	3:21	9:33	Perjámos	6:04	8:45	1:12	9:17	—				
—	9:05	3:37	—	Peszak	6:05	8:13	12:48	9:12	—				
—	9:34	4:10	—	Lovrin	6:06	7:52	12:31	8:42	—				
—	10:01	4:44	—	Nagykomlós	6:07	7:07	11:55	8:03	—				
—	10:28	5:17	—	Érk. Nagytkinda	6:08	6:30	11:25	7:30	—				

Arad-Budapest.									
Állomások	Szv.	Gy.	Gy.	Szv.	Gy.	Tvsg.	Szv.	Gy.	Szv.
Arad ... ind.	5:09	6:30	8:20	11:42	4:16	4:51	9:31		
Sofronya ...	5:28			11:58		5:08	9:53		
Kürtös ...	5:37	6:51		12:11	4:35	5:25	10:07		
Lőkősháza ...	5:53			12:26		5:44	10:21		
Bánhid majr ...	5:58			12:32		5:51			
Országut ...	6:02					5:56			
Kétegyháza ...	6:10	7:15	9:03	12:42	4:59	6:05	10:41		
Ujkigyós ...	6:11	7:16	9:04	12:47	5:00	6:06	10:47		
Békés-Csaba ...	6:24			1:00		6:17	11:01		
Békés-Földvár ...	6:35	7:34	9:23	1:11	5:19	6:24	11:13		
Mezőberény ...	6:43	7:35	9:26	1:31	5:22	6:35	11:35		
Gyoma ...	6:56			1:44	5:33	6:48	11:50		
Mezőtar ...	6:57			1:47	5:35	6:50	11:53		
Puszt-Pó ...	7:07	7:55		1:58	5:42	6:58	12:05		
Puszt-Tenyő ...	7:31	8:15	10:06	2:21	6:02	7:08	12:30		
Szajol ...	7:36	8:22	10:13	2:28	6:09	7:15	12:37		
Szolnok ...	8:01	8:44	10:38	2:58	6:31	7:35	12:57		
Ujgyász ...	8:02	8:45	10:39	3:06	6:32	7:36	13:00		
Tápiógyörgye ...	8:24	9:00		3:27		7:57	13:21		
Tápiószecső ...	8:35	9:08		3:38		8:08	13:32		
Nagykát ...	8:49	9:16	11:09	3:50	7:03	8:09	13:44		
Tápiószecső ...	9:07	9:28	11:22	4:06	7:15	8:21	13:56		
Tápiószecső ...	9:40	9:35	11:29	4:27	7:25	8:31	14:07		
Tápiószecső ...	10:03	9:51	11:45	4:49	7:35	8:41	14:19		
Tápiószecső ...	10:05	9:52	11:47	4:51	7:36	8:42	14:21		
Tápiószecső ...	10:20			5:08		8:57	14:36		
Tápiószecső ...	10:30			5:20		9:07	14:46		
Tápiószecső ...	10:54	10:28	12:16	5:46	8:13	9:19	14:58		
Tápiószecső ...	11:11			6:03		9:36	15:15		
Tápiószecső ...	11:25	10:44	12:39	6:13		9:46	15:25		
Tápiószecső ...	11:39			6:27		9:59	15:39		
Tápiószecső ...	11:47			6:35		10:07	15:47		
Tápiószecső ...	11:53			6:41		10:13	15:53		
Tápiószecső ...	12:17			6:57		10:29	16:09		
Tápiószecső ...	12:23			7:03		10:35	16:15		
Tápiószecső ...	12:30	11:30	1:25	7:10		10:42	16:22		

Budapest—Arad.									
Állomások	Szv. I. III.	Gyv. I. III.	Szv. I. III.	Gyv. I. II.	Szv. I. III.	Gyv. I. II.	Szv. I. III.		
Budapest kpu. ind.	11:25	7:05	7:50	2:00	12:20	5:00	9:30		
Kőbánya felső p. u.	11:33	—	8:01	—	12:30	—	9:43		
Rákosszentmihály	11:41	7:21	8:08	2:13	12:38	5:14	9:55		
Maglód	12:18	7:40	8:35	—	1:04	5:38	10:27		
Gyömrő	12:25	—	8:43	—	1:21	—	10:56		
Mende	12:40	—	8:51	—	1:30	—	10:44		
Tápiószőlő-Tápióság	12:58	—	9:04	—	1:45	—	10:57		
Tápiószőlő	1:02	—	9:15	—	1:58	—	11:08		
Nagykátán	1:31	8:19	9:36	3:04	2:23	6:13	11:29		
Tápiószőlő	1:51	—	9:55	—	2:44	—	11:38		
Tápiógyörgye	2:01	—	10:05	—	2:55	—	11:58		
Ujváscsanak	2:15	8:50	10:19	3:34	3:12	6:45	12:13		
Ujváscsanak	2:17	8:51	10:23	3:35	3:15	6:46	12:14		
Szolnok	2:53	9:09	10:45	3:53	3:41	7:03	12:31		
Szolnok	3:04	9:23	11:09	4:00	4:05	7:16	1:11		
Szalajka	3:25	9:38	11:25	4:14	4:24	7:28	1:51		
Pusztaszer	3:38	—	11:37	—	4:38	7:31	1:41		
Pusztaszer	3:51	—	11:48	—	4:52	7:39	1:56		
Mezőtúr	4:13	10:13	12:06	4:45	5:18	7:51	2:17		
Mezőtúr	4:27	10:14	12:10	4:46	5:24	7:58	2:23		
Gyomaendrőd	4:53	10:38	12:33	5:05	5:33	8:14	2:51		
Gyomaendrőd	5:02	10:44	12:40	5:08	5:43	8:21	2:58		
Mezőberény	5:11	11:05	1:04	—	6:03	8:31	3:28		
Békéscsaba	5:34	—	1:13	5:34	6:27	8:43	3:43		
Békéscsaba	5:47	—	1:16	5:36	6:41	8:50	3:41		
Békéscsaba	6:08	11:23	1:29	5:47	7:01	9:11	3:58		
Békéscsaba	6:44	11:27	2:05	5:57	7:35	9:35	4:27		
Ujváscsanak	6:58	—	2:17	—	7:48	—	4:46		
Kecskemét	7:12	11:45	2:29	6:15	7:58	9:40	4:53		
Kecskemét	7:16	11:46	2:34	6:18	7:57	9:41	4:58		
Órmezőközség	7:24	—	—	—	8:08	—	—		
Bánhidalmajor	7:29	—	—	—	8:09	—	5:10		
Lőrincsháza	7:37	—	—	—	8:17	—	5:18		
Kürtös	7:55	12:14	3:05	—	8:35	9:44	5:38		
Sótrónya	8:05	—	3:15	—	8:45	—	5:47		
Arad	8:18	12:32	4:29	6:55	9:00	10:04	6:02		

Szalkai Arminné

himző- és fehérnemű üzlete
Arad, Weitzer János-u. 3.

Női-, férfi- és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 721

**Színes és fehér himzé-
sek, ugyiszintén fehér-
nemű varrások olcsó
árban készülnek.**

**Himzett maderavászon
zsebkendők nagy vá-
lasztékban 1-60 fillérért kaphatók.**

**Himző és fehérnemű-
varró leányok fizetés-
sel felvételnek.**

437

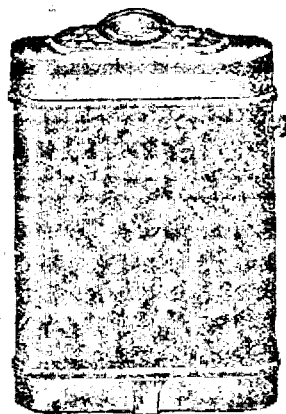
Képviselve Aradon
SZEMZŐ ARMIN
áruügynöksége által.
Telefon 592. szám.

Villanyos zseblámpa

mindig friss
töltéssel.

Villany-
berendezé-
sek, villany-
csillárak.

Dynamó
gépek, vil-
lanymotorok
olcsón
kaphatók

Kalmár Józsefné
Arad, Salacz-utca 2. sz. 1681

Pathefonok

és Pathe-lemezak, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielné

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-től szemben. 749

Batthyány-utca 12. számú
házban egy 6 szoba és fürdő-
szobából álló 787

uri lakás

továbbá egy 4 lóhoz való

istálló és kocsiszin

1913. májushó 1-ére

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

**Az Andrassy-téren
az első emeleten**

irodának, vagy
divatsalonnak
alkalmas utcai
lakás

kiadó.

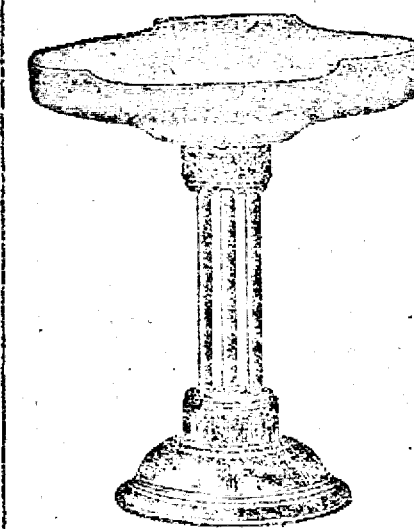
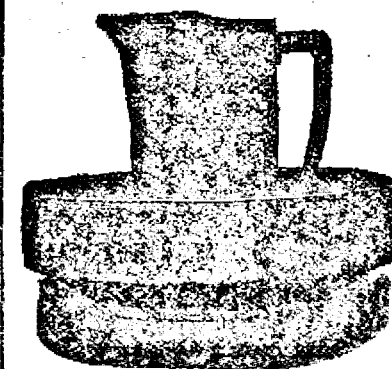
Bővebbet a kiadóhivatalban

Kiköltözés miatt mélyen leszállított árak!**FISCHER MÓR**

Üveg, porcellán, lámpa, diszműaru és mindennemű háztartási
cikkben legdusabb választék és legolcsóbb beszerzési forrás

kiköltözés miatt

az alant felsorolt menyasszonyi kelengyék nagy választékban
feltűnő olcsó gyári árakban lesznek elárusítva, míg a készlet tart.

6 személyes étkező készlet festménnyel beégetett ara- nyozással legújabb facon különböző mintákkal már	16.— K.-tól
12 személyes ugyanilyen	27.— K.-tól
6 sz. üveg készlet már	9.— K.-tól
6 sz. legfinomabb theás és ká- vés készletek legújabb min- tákkal	7.— K.-tól
Valódi angol mozdó készletek legújabb mintákkal	13.— K.-tól
Függő lámpák tolható csigas már	8.— K.-tól
Legfinomabb nikkell evőesz- közök darabja már	—40 f.-tól
Valódi ang. theás csésze párja	—56 f.-tól
Vörös pohár beégetett szelű, csiszolt homályos csikkal	—12 f.-tól
Boros pohár beégetett szelű, csiszolt homályos csikkal	—10 f.-tól
Kancsó 1 1/2 literes csiszolt ho- mályos csikkal	—70 f.-tól
Valódi angol tányér meiseni mintával mély vagy lapos	—40 f.-tól
Kristály virágváza már	—40 f.-tól
China ezüst tea pohár	1.90 K.-tól
Valódi Wolfram égők	1.50 K.-tól

Villany csillárak feltűnő olcsó árban kaphatók.

Kápkerekben legnagyobb vá-
laszték, a legolcsóbb árban pon-
tosan lesznek elkészítve.

FISCHER MÓR

Arad, Andrassy-tér 20.

Városi és megyei telefon 568. szám. : 7228

gyógyszerész

1505

Aradon.

Ajánlja dus raktárát legfinomabb sterilizált kötszerekben
a Magyar gyógyszerkönyv 3-ik kiadásának megfelelő
minőség és csomagolásban. A kötszerek Hartmann és
Kleining hírneves Hohenelbei gyárából származnak s azo-
kat a legolcsóbb árakon hozom forgalomba. 1/4 kilós
Bruns vattát 80 fillér, 1/2 kilós Bruns vattát 150 fillér,
Carbol, Dermatol, Jodoform Sterill, sublimat, Xeroform,
gazékat, Calico, Cső, Flanel Fősz, Gummi, Ideál, Isoform,
Jodoform, Mull, Organtin és vászon pólyákat, Bruns,
Carbol, Jód Salicil, Sublimat, Vasehloridos gyapotokat,
Bardeleben égési sebkötőket, Birot batistot, Catgutot,
Dr. Eisenreich-féle kötő gyapotot, Drain csöveket,
Drürsen-féle jodoform csikokat, Esmarch kendőket, Mose-
tig batistot, Sinekot fából és fémből. Varró selymeket,
Orvosi hőmérőket különböző nagyságban és alakban,
szájhőmérőket, Uebe-féle gyártmányok 1.40, 1.60 2
korona 2.50. Pravaz fecskendőket teljesen üvegből (ste-
rilizálhatók) ugyiszintén cautschukból és fémből 2.40, és
3 korona, Pravaz fecskendőtűket Leoni huzalokat stb.
Teljesen felszerelt másfél liter irtartalmu Irrigateuröket
2.50 fillér, duplán emailrozott 4 és 5 korona. Hygea kötőket
(női havi kötők) 90 fillér, Tricot szövetből 3 korona. Betéte-
ket tucatonként 1.80 fillér. Kitűnően felszerelt mentő-
szekrényeket, a ministerium előírásának megfelelőket.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Ki lenne

fiatal ember megértő pajtása, havi szerény támogatásért, az Irjon „Férfi sorsa” jelígre főposta restante. 921

Keresem

egy szép, szőke, molett asszonyka ismeretségét, kinek minden tekintetben támogató, igaz barátja lennék. Szívem szívét kíván, és azután vágy. Kedves sorokat „Igaz barát” címre a kiadóhivatalba küldeni kérem. 917

OKTATÁS.

Kereskedelmi magántanfolyam.

Mérlegképes könyvvitel, gyorsírás, gépirás, keresk. számtan, magyar-német levelezés rövid idő alatt, elsőrangú erők vezetése alatt mérsékelt tandíj mellett elsajátítható. Pichler Sándor írógépvállalata, Hasszinger-u. 5. Beiratkozások a február elsején kezdődött cursusokra még eszközölhetők. Telefon 308. sz. 658

Magántanulókat

gimnázium, reál és polgári iskolák összevont vizsgáira is mérsékelt díjazással előkészít felelősséggel I. sz. Fiuinternátus Chorin Aron utca 1. sz. 816

Kereskedelmi szaktanfolyam.

mely már 5 éve áll fenn, újabban a „Gyakorló gyorsírók társasága Budapest” szakfelügyelete alatt áll s a vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Február hó 1-én új tanfolyam vette kezdetét mérsékelt tandíjakkal. Beiratkozni e hó 15-éig lehet, a mulasztott órákat külön órákban pótoljuk. Vezetett növendékeim részére az állásközvetítés díjtalan. Telefon 5-18 Ziffer Sándor Andrassy-tér 21. szám. I. emelet. 718

ALKALMAZÁST NYER.

Gyakorlott

fiatal fűszerkereskedő segéd felvétetik. Cim a kiadóban. 860

Egy kezdő

keresztény kereskedősegéd, fűszer, rőfőszakmában, azonnali belépésre felvétetik. Beregi Kálmán, Aninosza. 938

Házvezetőnő

kerestetik a közel vidékre falusi urasági házhoz, ki a háztartás minden ágában jártas és ki a legjobb finom főzést is érti és azt vállalja. Idősebb, intelligensnek kértnek bizonyítványokat, fényképeket a kiadóhivatalban megtekinthető címre elküldeni s egyben feltevéleiket közölni. 878

Vendéglőst

sürgősen keresek, egy kaucióképes percentos vendéglőst akinek jó konyhája van, cim a kiadóhivatalba. 878

Kettős könyvvitelben

jártas, óvadékképes pénztárkezelő kisasszonyt keres azonnali belépésre az A. V. R. T. 915

ALKALMAZÁST KERES.

Kereskedelmi

érettségit végzett nőtlen könyvelő, vas, fűszer és szesz szakmában jártas, beszél és levelez magyarul, románul, úgy az amerikai, mint az olasz könyvelési módot érti, pénztárkezelésben gyakorlatlalt bír, gépirásban perfect, azonnali belépésre állást keres. Megkereséseket „Hadmentes” jelíge alatt a kiadóhivatal továbbítja. 925

Szakács és cukrász

fiatal ember, ki szakmájában igen sokoldalú és jártas, 13 évig a 43. sz. cs. és k. gyalogezred tisztí étkészdejének főszakácsa volt, megfélelő állást keres uraságnál, pensióban, vagy szállodában. Szíves megkeresést kér, Valean János, Kossó 31. h. sz. Kraszó-Szőrénny m. 928

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Megvételre keresek

I-ső rendű iparvállalati és takarékpénztári részvényeket, valamint jól jövedelmező bérházat. Ajánlatokat kérek „K. S.” levélszekrény, Lovarda-utca 1., földszint. 934

2 korona

100 kgr. fűrészelt, aprított, száraz tölgylfa. Kemény hulladékfa felőlekre tömören rakva 10 korona. Dengi fatelepén Kossuth-utca végén. 789

Eladó takarmány.

Nagymennyiségű búzaszalma törek, polyva, árpaszalma, lucerna, gypszena, tengeriszár és takarmányrépa, valamint 400 mm. buza, 300 mm. tengeri, 30 mm. rozs és különféle gazdasági eszközök eladók tornyai birtokon. Értekezni lehet Lovarda-utca 1. vagy Tornyan (Csanád megye) Krizsán Sándor birtokán. 478

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 8 darab legfinomabb mandola szappan 50 fillér, 8 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 3 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utólrhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 120, Földes Kelemenről Arad. 1224

ÜZLETEK.

Kavémérés

és kifőzési üzlet betegség miatt, azonnalra vagy február 15-ére átadó. Cim a kiadóhivatalban. 655

Szép üzlethelyiség,

esetleg berendezéssel, Weitzer J.-u. cában főpostával szemben, azonnal kiadó. Telefon 934 (üvegüzlet) 912

KIADÓ LAKÁS.

Helm Domokos-u. 1. sz.

házban 5 utcai szoba fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló kényelmes lakás május 1-re kiadó. Telefon 828. 904

Andrassy-tér 3. sz.

Neuman-házban egy 4 szobás II. em. lakás kiadó. Bővebbet Neuman Testvérek irodájában. 883

Az Andrassy-téren

az első emeleten intézetnek esetleg divatszalonnak alkalmas utcai lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 904

Kiadó lakás

folyó évi május 1-től 3 és 4 szobás lakás, fürdőszobával, hozzátartozó helyiségekkel, és azonnal egy alkalmas műhely, raktár vagy istálló helyiségnek padlás és fél udvarral együtt Lovarda-utca 1. 477

Három szobás

kerti lakás, az előtte levő gyümölcsös kerttel, kiadó május hó 1-ére, a volt zenede helyiségben, Weitzer-utca 13. 675

3-4 szobás

tiszta lakás kerestetik 6 hónapra 1918. május 1-től. Válasz kéretik Özv. Szenes Samuné, Erzsébetkirályné-körut 7. sz. 870

Kedern, elegáns lakás

fiatal házaspárnak, vagy garconnak, két utcai szoba, előszoba, fürdőszobával, minden mellékhelyiségekkel, május 1-től kiadó Wesselényi-utca 1., Grallert-ház. 935

Aulich-utca 20.

8 szobás utcai lakás, fürdőszobával, 2 szobás udvari lakás, fürdőszobával, május-ra kiadó. 937

Azonatra kiadó

Lipót utca 10/a. 2 szoba, konyha, vízvezetékekkel, magányos udvar és kert. Csak ajánlott levélre válaszolok. Özv. Gömör Józsefné, Kovász. 881

Zrínyi-u. 3/a sz.

házban 4 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás május 1-re kiadó. Telefon 328. 903

Egy 2 és egy 3 szobás

utcai lakás a szükséges mellékhelyiségekkel május 1-ére kiadó Teleky-utca 19. szám. 910

Szent László-utca 7.

első emeleti modern 3 szoba, fürdő- és előszobából álló uri lakás, május hóra kiadó. 916

Modern 3 szobás lakás,

központi melegvíz fűtésre állandó melegvíz ellátásra, villany és gázzal berendezve, Orczy-u. 8 alatt azonnal, esetleg május 1. kiadó 926

Neuman palotában,

I. emeleten 3 szobás, modern udvari lakás kiadó. Neuman iroda. 929

LAKÁST KERESNEK.

Május 1-re

keresek 3 szobás modern lakást, fürdőszobával, a belvárosban. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

INGATLAN.

Lahner György-utca 1/a.

számu magánház május 1-től kiadó, esetleg eladó. Bővebbet ugyanott.

Kohn Samu-féle

Erdélyi-uti sarokház, fűszerkereskedéssel, korlátlan italméréssel, valamint trafikjoggal, mely 80 éve fenn áll, nyugalomba vonulás végett eladó. 936

KÜLÖNFÉLE.

Kiadó azonnalra is,

egy 16 méter hosszú és 5 1/2 méter széles padolt száraz pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek. Cim a kiadóba. 626

India fogecseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Guttori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyszeti laboratóriuma Aradon. 1224

Január 1-én

lépett életbe a keresk. miniszter azon új rendelete, mely szerint a palackokban árusítandó italok mennyiség tartalma a palackokon feltüntetve kell hogy legyen. Ezen célra alkalmas címkék kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. szám. 5811

1 koronásért

bárki is olyan színűre festi haját a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják fekete-re fest, ha egy rész vízzel keverik barnára, ha két rész vízzel világos barnára, ha három négy rész vízzel keverik szőkésre fest. A szin állandó felismerhetetlen lemoshatlan. Guttori Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon. 1224

Taxameteres

Bér-autók
Telefonszám
810
1881

Szolgálat: reggel 6 órától 6 óráig 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 9. sz.

Jó egészségesnek

fontosnak használjon mindenki

Kárpáti-féle

Opohajtó,

mely a legkiválóbb fájdalom-

csillapító gyomortisztító házi- és

orvosi készítmény. Hatása gyors és biztos.

1 üveg utasítással 40 fillér.

12 üveg franco K 480. Kapható

kisáronlag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszer-tára 4078

ARAD, BOBOS BÉNY-TÉR.

**A Kőbányai Első Magyar
Részvényserfőződe
tavaszi sörét,
mely a külföldi Salvator sört van hivatva pótolni
1913. február hó 1-én
hozta forgalomba.**

A már évek óta közkedveltségnek örvendő **Idény-sör** Aradon — **mig a készlet tart** — a következő éttermekben és sörsarnokokban kerül csap alá:

Braun Gusztáv Fehér Kereszt-szállója.

Schuch Ferenc „Millenium“-sörsarnoka.

Kánya Géza Városi sörsarnoka.

Novotny S. Gambrinus-sörsarnokában.

Palackokban kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben és pedig: **Fejér Gyula, Dürr Gusztáv, Lázár Gyula, Hendi Testvérek, Birkenhauer Miklós, Stefu György, Sírján V. és Társa** stb. stb. 830

Megrendelhető Aradon **Schreyer Viktor** fő-raktárosnál Forray-utca 2/c. Telefon szám 43.

H i r d e t m é n y.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete ez évi rendes közgyűlését

folyó évi március hó 9-én, délelőtt 10 órakor
tartja meg, Budapestben, az intézet saját házában, V. kerület
Géza-utca 2. szám alatt.

N a p i r e n d:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. A kilépés folytán megüresedett alelnöki és három igazgatósági hely betöltése.
5. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviseltethetik s záloglevélkölcsönök együttes összegének minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhivatnak ennél fogva Aradmegye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 4.229.200 koronányi záloglevélkölcsön után 8 képviselő megválasztása céljából 1913 évi február hó 9-én Aradon, Dr. Robitzek Ágost int. Ügyész Weitzer János utca 10. sz. alatti irodájában tartandó választógyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok

Országos Földhitelintézete.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

913

Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghívás.

Az „Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság”

t. részvényeseit folyó évi **február hó 16-án délelőtt 10 órakor** az intézet helyiségében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésére

enneel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1912. év zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 42. §-ának módosítása.
4. Az igazgatóság kilenc tagjának, az igazgató-választmány negyvenöt tagjának, a felügyelő-bizottság három rendes és egy pótagjának megválasztása három évre.
5. A felügyelő-bizottság 1913. évi díjazásának megállapítása.
6. Az igazgatóságnak adandó felhatalmazás a cégtíróság által netalán kívánt alapszabály-módosításnak saját hatáskörében történendő eszközzése és ezeknek bejelentése iránt.
7. Esetleges indítványok.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen részt venni óhajtának, felkérjük, hogy az alapszabályok 13. §-a értelmében részvényeiket a le nem járt szelvényeivel együtt 1913. február hó 15-én délelőtt 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe nyezni sziveskedjenek.

Arad, 1913. február hó 6.

**Az Aradi központi takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága.**

682

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság.

Vagyon.

Mérleg-számla 1912. évről.

Teher.

	Korona	fill.	Korona	fill.		Korona	fill.	Korona	fill.
Pénztár-álladék			643.315	39	Alaptőke				
Más pénzintézeteknél elhelyezett tőkék			568.544	81	10000 drb. 400 koronás részvényben			4.000.000	
Váltó-tárca álladék			18.231.588	36	Tartalékalapok:				
Folyószámlai adósok:					Általános tartalékalap	2.624.817	70		
értékpapirokkal és jelzálogbiztosi-					Árfolyamkülönbözeti tartalékalap	200.000			
tékek fedezve	7.753.820	56			Ingatlan értékkülönbözeti tart. alap	100.000		2.924.817	70
részvénytársaságoknál és szövet-					Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja			553.885	40
kezeteknél fedezet mellett ...	2.063.369				néhai Nachtnébel Ödön alapítványa			10.000	
törvényhatósági rövid lejáratú köl-					Betétek			22.359.975	41
csönök	1.119.326	89	10.936.516	45	Hitelezők			1.553.858	93
Jelzálog-kölcsönök			6.418.754	86	Visszleszámitolt váltók			6.504.250	52
Előlegek értékpapírokra			194.117		Magyar takarékpénztárak központi				
Saját értékpapírok			1.180.558		jelzálogbankjára átruházott jelz.				
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalap-					kölcsönök			525.892	60
jának értékpapirjai			334.600		Be nem fizetett betét-kamat adó ...			44.200	78
néhai Nachtnébel Ödön alapítványa-					Előre befolyt kamatok			323.053	50
nak értékpapirjai			10.000		Előre felvett házbérek			1.741	66
Ingatlan vagyon			840.000		Ki nem fizetett osztalék			45	
Felszerelések	21.168	95			Nyereség-egyenleg:				
10% leírás	2.125	95	19.043		Áthozat előző évről	60.000			
Hátralékos kamatok			10.021	65	1912. évi tiszta nyereség	525.338	02	585.338	02
			39.387.059	52				39.387.059	52

Kelt Aradon, 1912. évi december hó 31-én.

Heinrich Sándor, s. k.
vezérigazgató.

Földes Soma, s. k.
cégvezető, főkönyvvezető.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Báró Urbán Iván, s. k.
elnök.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
elnök.

Gróf Breda Victor s. k. **Purgly László s. k.**
Dr. Fábry Sándor s. k. **Salacz Gyula, s. k.**
Friebeisz Miklós, s. k. **Szalay Antal, s. k.**
Hegedüs László, s. k. **Vásárhelyi János, s. k.**
Vásárhelyi László, s. k.
igazgatók.

Daniel Endre, s. k.
felügyelő-biz. tag.

Szathmáry János, s. k.
felügyelő-biz. tag.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése a huszonharmadik rendes közgyűléshez.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnak 1912. évi mérlegére vonatkozólag a keresk. törvény 195. §-a és a társulati alapszabályok 83. §-a értelmében jelentésünket a következőkben terjeszteni elő:

A társulat vagyonkezelését, valamint a könyveléseket úgy az anyaintézetnél, valamint a fiókinézeteknél az elmúlt évben többször tüzetesen megvizsgáltuk s ennek alapján jelenthetjük, hogy úgy az ügykezelést, valamint a könyvelést mindenkor rendbenlevőnek és úgy a keresk. törvény, mint az alapszabályok intézkedéseinek teljesen megfelelőnek találtuk.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénekbe terjesztett mérleget, továbbá a veszteség- és nyereség-számlát behatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel összehasonlítottuk s úgy találtuk, hogy a kitüntetett eredmény, úgy az általunk 1912. évi december hó 31-iki állapotokra vonatkozólag megejtett felvételekkel, mint az egyes naplókval és könyvekkel teljesen

megegyezik s a keresk. törvény ide vonatkozó intézkedéseinek tökéletesen megfelel.

Ezek után a választmány és igazgatóságnak a kitüntetett 585.338 korona 02 fillér tiszta nyereség felosztását tárgyzó és az évi jelentésben foglalt azon javaslatához, hogy ebből 450.000 korona a befizetett 4.000.000 korona alaptőke osztaléka fejében a 23-ik számú szelvények bevonása mellett kifizetessék, 32.533 korona 80 fillér az igazgatóság jutalékára, 4.500 korona a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára, 28.304 korona 22 fillér az „Általános tartalékalap” gyarapítására fordíttassék és 70.000 korona az 1913. évi veszteség- és nyereség-számlára átvitessék — hozzájárulunk és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Vége kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1912. évet illetőleg úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni szíveskedjék.

Kelt Aradon, 1913. évi február hó 3-án.

766

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre, s. k.
felügyelő-biz. tag.

Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
felügyelő-biz. elnök.

Szathmáry János, s. k.
felügyelő-biz. tag.